

SFC2021 Mall för program som får stöd från Eruf (målet Investering för sysselsättning och tillväxt), ESF+, Sammanhållningsfonden, FRO och EHFVF
– artikel 21.3

CCI-nr	2021SE16RFPR005
Namn på engelska	European Regional Development Fund programme for Stockholm 2021-2027
Namn på landets språk	SV - Program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för Stockholm 2021–2027
Version	1.1
Första året	2021
Sista året	2027
Stödberättigande från	2020-jan-01
Stödberättigande till	2029-dec-31
Kommissionsbeslutets nummer	C(2022)6043
Dag för kommissionens beslut	2022-aug-17
Nuts-regioner som omfattas av programmet	SE11 - Stockholm SE110 - Stockholms län
Berörd(a) fond(er)	Eruf
Program	☐ inom ramen för målet Investering för sysselsättning och tillväxt endast för de yttersta randområdena

Innehållsförteckning

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder	6
Tabell 1	14
2. Prioriteringar	18
2.1. Andra prioriteringar än tekniskt bistånd	18
2.1.1. Prioritering: 1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet [En smartare region genom transformering av idéer till innovationer, tillväxt av innovativa företag, välfungerande system med långsiktig finansiering, fortsatt digitalisering och tillgång till kompetens]	18
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)	18
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	18
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	18
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	20
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	21
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	21
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	21
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	22
2.1.1.1.2. Indikatorer	22
Tabell 2: Utfallsindikatorer	22
Tabell 3: Resultatindikatorer	23
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	23
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	23
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	24
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	24
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	24
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	24
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter (Eruf)	25
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	25
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	25
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	26
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	26
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	27
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	27
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	28
2.1.1.1.2. Indikatorer	28
Tabell 2: Utfallsindikatorer	28
Tabell 3: Resultatindikatorer	28
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	29
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	29
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	29
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	29

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	29
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämförbarhetsdimensionen.....	29
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf).....	31
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	31
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	31
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	33
Åtgärder för säkerställande av jämförbarhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	33
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	34
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	34
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	34
2.1.1.1.2. Indikatorer	35
Tabell 2: Utfallsindikatorer	35
Tabell 3: Resultatindikatorer	35
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	36
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	36
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	37
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus.....	37
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	37
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämförbarhetsdimensionen.....	37
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (Eruf).....	38
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	38
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	38
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	39
Åtgärder för säkerställande av jämförbarhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	40
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	40
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	41
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	41
2.1.1.1.2. Indikatorer	41
Tabell 2: Utfallsindikatorer	42
Tabell 3: Resultatindikatorer	42
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	42
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	42
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	43
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus.....	43
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	43
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämförbarhetsdimensionen.....	43
2.1.1. Prioritering: 2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa genom främjande av en ren och rättvis energiomställning, gröna och	

blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer	44
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi (Eruf)	44
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	44
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	44
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	46
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	46
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	47
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	47
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	48
2.1.1.1.2. Indikatorer	48
Tabell 2: Utfallsindikatorer	48
Tabell 3: Resultatindikatorer	48
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	49
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	49
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	50
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	50
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	50
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	50
2.2. Prioriteringar för tekniskt bistånd.....	51
3. Finansieringsplan.....	52
3.1. Överföringar och bidrag (1).....	52
Tabell 15A: Bidrag till InvestEU* (uppdelning per år).....	52
Tabell 15B: Bidrag till InvestEU* (sammanfattning)	52
Motivering, med beaktande av hur dessa belopp bidrar till uppnåendet av de politiska mål som har valts i programmet i enlighet med artikel 10.1 i InvestEU-förordningen	53
Tabell 16 A: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning (fördelning per år).....	53
Tabell 16B: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning* (sammanfattning).....	53
Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning – Motivering	53
Tabell 17 A: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder* (fördelning per år).....	53
Tabell 17B: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder (sammanfattning).....	54
Överföringar mellan fonder med delad förvaltning, inbegripet mellan sammanhållningspolitiska fonder – Motivering.....	54
3.2. FRO: anslag inom programmet och överföringar (1).....	54
3.3. Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen	54
Tabell 19 A: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, inom programmet (fördelning per år)	54
Tabell 19B: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, till andra program (fördelning per år)	54
3.4. Överföringar tillbaka (1).....	55
Tabell 20 A: Överföringar tillbaka (uppdelning per år)	55
Tabell 20B: Överföringar tillbaka* (sammanfattning).....	55
3.5. Anslag per år.....	56
Tabell 10: Anslag per år	56
3.6. Totala anslag per fond och nationell medfinansiering.....	57
Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag.....	57

4. Nödvändiga villkor	58
5. Programmyndigheter	76
Tabell 13: Programmyndigheter	76
Fördelningen av ersatta belopp för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om fler organ identifieras som ska ta emot betalningar från kommissionen	76
6. Partnerskap	77
7. Kommunikation och synlighet.....	80
8. Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader.....	82
Tabell 14: Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader	82
Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser.....	83
A. Sammanfattning av de viktigaste delarna	83
B. Uppgifter per typ av insats	84
C. Beräkning av standardiserade skalor för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser	84
1. Uppgiftskälla som använts för beräkningen av de standardiserade skalorna för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser (vem tog fram, samlade in och registrerade uppgifterna, plats för datalagring, brytdatum, validering etc.).....	84
2. Ange varför den föreslagna metoden och beräkningen på grundval av artikel 94.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser är relevant för insatstypen.....	84
3. Ange hur beräkningarna gjordes, särskilt eventuella antaganden i fråga om kvalitet eller kvantitet. I relevanta fall ska statistiska belägg och referensvärden användas och på begäran tillhandahållas i ett format som kommissionen kan använda.	84
4. Förklara hur ni har säkerställt att endast stödberättigande utgifter ingår i beräkningen av standardskalan av enhetskostnad, enhetsbelopp eller schablonsats.....	84
5. Revisionsmyndighetens eller revisionsmyndigheternas bedömning av beräkningsmetoden, beloppen och arrangemangen för att säkerställa kontroll, insamling och lagring av uppgifter samt uppgifternas kvalitet.	84
Tillägg 2: Bidrag från unionen på grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna	86
A. Sammanfattning av de viktigaste delarna	86
B. Uppgifter per typ av insats	87
Tillägg 3: Förteckning över planerade insatser av strategisk betydelse med en tidplan	88
DOKUMENT	89

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder

Referens: artikel 22.3 a i–viii och a x samt b i förordning (EU) 2021/1060 (förordningen om gemensamma bestämmelser)

Programregionens ekonomiska, sociala och territoriella förutsättningar

Det regionala programmet omfattar Stockholms län vilket sammanfaller med det geografiska området Stockholm i EU:s Nuts 2-indelning. Regionen har idag drygt 2,4 miljoner invånare fördelade på 26 kommuner av varierande storlek och få regioner i Europa kan visa på lika hög befolkningsökning. Befolkningsmässigt är Stockholm även det tredje största landsbygdslandet i Sverige.

Stockholmregionen är en av Europas mest konkurrenskraftiga storstadsregioner; år 2019 hamnade Stockholm i topp på EU:s Regional Competitive Index. Regionen är en ledande tillväxt-, kultur- och kunskapsregion med nästan en tredjedel av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP). Stockholmsregionen har en stark näringslivsstruktur med såväl branschbredd – vilket gör regionen resilient och robust – som en hög grad av specialisering. Här finns en hög internationell konkurrenskraft och en bred tillväxtpotential. Stockholmsregionen är dessutom Nordens finansiella centrum och en internationellt attraktiv region med ett stort antal globala huvudkontor.

Stockholmsregionen är i utgångsläget mycket stark, men står trots detta inför ett antal utmaningar vilket framgår i länets regionplan tillika utvecklingsstrategi, RUFS 2050. Det regionala programmet för Stockholms län går i linje med föregående programperiod och RUFS 2050. Lärdomar från föregående programperiod är att ha mer fokuserade och koncentrerade insatser för att på så vis uppnå mer heltäckande effekter och att detta måste följa från programstrategins innehåll och utmaningar till valda insatser och dess genomförande. Lärdomar från föregående programperiod inom hållbar urban utveckling är att det får större genomslagskraft att inte öronmärka hela programmet för hållbar stadsutveckling utan snarare att behålla inriktningen som en viktig del inom flera av programmets specifika mål och interventionstyper. En tydlig projektlogik med klart fokus möjliggör även bättre mobilisering och samverkan, vilket är en lärdom från föregående programperiods måluppfyllnad. Externa utvärderingar har även visat på vikten av samverkan mellan aktörer i stödjämsystemet för att bättre förstå regionens och företagens behov. Föreliggande programperiod har omhändertagit dessa lärdomar samt spetsat dem ytterligare genom det särskilda kravet på smart specialisering. I RUFS 2050 framhålls att i en hållbar region är människan i centrum, ekologin sätter ramarna och ekonomin är ett medel samt en förutsättning för hållbar utveckling. Regionalfondsprogrammet för Stockholm har förutsättningar att bidra till hållbar utveckling och ett stort antal av de globala målen i Agenda 2030. En beskrivning av hur programmet förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter, kommer att preciseras i kommande utlysningar. Som exempel, insatser inom de smarta specialiseringsområdena industriell omställning genom hållbar produktion och klimat- och miljöåtgärder för hållbar stadsutveckling kan bland annat bidra till att minska industrins energiförbrukning (mål 7), minska resursanvändning genom resurssnåla produktionsprocesser samt öka ekonomisk produktivitet genom teknisk innovation och uppgradering (mål 8), öka hållbarhet inom industri och infrastruktur (mål 9), minska lokala/regionala utsläpp och avfall (mål 11) och bidra till hållbar konsumtion och produktion (mål 12), genom exempelvis ökade investeringar i energi- och resurseffektivitet och implementering samt uppskalning av nya teknologier. Insatser inom det smarta specialiseringsområdet Life Science, vård och hälsa kan bidra till att minska antalet dödsfall, främja mental hälsa och en tillgänglig sjukvård för alla (mål 3) samt bidra till social inkludering och lika rättigheter (mål 10). Programmets valda specifika mål och det smarta specialiseringsområdet IKT, tech och digitalisering har förutsättningar att bidra horisontellt till ovan beskrivna och andra mål i Agenda 2030. Med utgångspunkt i detta kommer de övergripande principer som anges i artikel 9 i CPR att beaktas i utformningen och genomförandet av programmet (se även bilaga). Hållbar utveckling är viktigt för hela Stockholms län, vilket även omfattar länets landsbygd och rurala geografier. Programmet ska således genom att integrera frågan om hållbar utveckling i alla dess dimensioner bidra till detta i såväl glesa som täta miljöer. Programmets insatser ska även möta visionen för starkare, sammanlänkade, robusta och välmående landsbygdsområden i Europa år 2040 som ligger i linje med målen för den svenska landsbygdspolitiken.

En viktig utmaning som framhålls i RUFS 2050 är Stockholmsregionens förutsättningar att hantera den

globala konkurrensen och skapa goda förutsättningar för innovation, forskning, kunskapsförsörjning och en öppen dynamisk arbetsmarknad. I detta är ett väl fungerande samspel mellan de tre hållbarhetsaspekterna (ekonomiska, sociala och miljömässiga) av stor vikt. En väl fungerande och jämlik arbets- och bostadsmarknad är avgörande för att alla medborgare oavsett kön, bakgrund, ålder och hemvist ska kunna förverkliga sina livschanser, liksom för att säkerställa regionens kompetensbehov. En inkluderande och långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling med full och produktiv sysselsättning där goda arbetsvillkor, ekonomisk stabilitet, sysselsättningstrygghet och jämlikhet är förutsättningar för att attrahera utländska investeringar, eftertraktad arbetskraft, framtagandet av ny teknologi och innovationer. Viktiga förutsättningar är också att säkerställa alla människors möjlighet till deltagande och tillgång till sysselsättning samt utveckling. Perspektiv för jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering ska beaktas och främjas under programmets förberedelser och genomförande samt i uppföljning och utvärdering av insatser. Säkerställandet av jämställdhet och andra aspekter av social hållbarhet i linje med programmets intentioner sker främst i genomförandeprojekt och utlysningar. På så sätt säkerställs positiva effekter för jämställdheten i länet i linje med framhållna åtgärder beskrivna i kapitel 2. Vidare behöver det skapas förutsättningar för ökat välstånd och tillgänglighet i Stockholmsregionen utan negativ klimatpåverkan. På så sätt bidrar åtgärderna till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, i synnerhet principen om utbildning och livslångt lärande, jämställdhet och lika möjligheter.

Ett välgörande innovations- och forskningsklimat är tillsammans med goda möjligheter att gå från idé till affär en förutsättning för att kommersialisera och nyttja nya, hållbara lösningar på regionens utmaningar. Det krävs därför samlade, tvärssektoriella insatser för en långsiktigt hållbar utveckling, inte minst då Stockholmsregionen har drabbats hårt av covid-19-pandemin.

Stockholmsregionens funktionella arbetsmarknadsregion inkluderar, förutom Stockholms län, även Mälardalen och städer som Uppsala, Västerås, Strängnäs och Nyköping med omnejd. Stockholmsregionens näringsliv och samlade resurser är även viktiga för att fånga upp och utveckla idéer som bidrar till innovationer som även genererar spridningseffekter. Att utveckla de styrkeområden som finns i regionen blir därför viktigt för en hållbar utveckling, såväl i Stockholmsregionen som i andra regioner i både Sverige och i övriga delar av EU.

En viktig förutsättning för programmets utfall är att de fyra horisontella urvalskriterierna gäller för alla interventionstyper. De horisontella kriterierna hållbar utveckling, lika möjligheter och ickediskriminering samt jämställdhet ska beaktas i såväl planering som genomförande och uppföljning av insatser inom programmet.

Analys av utmaningar och utvecklingsbehov i Stockholmsregionen

Nedan presenteras tre avgörande utmaningar som med lärdom från föregående programperiod sätter ett tydligare riktat fokus på innovation, det innovations- och företagsfrämjande systemet och en minskad miljö- och klimatpåverkan. Utmaningarna genomsyras även av de tre hållbarhetsperspektiven.

Utmaning 1: Minska hindren för att gå från idé till innovation och tillväxtföretag

Små och medelstora företag spelar en viktig roll för sysselsättning och tillväxt i den svenska ekonomin. På nationell nivå minskade antalet nystartade företag i Sverige med tre procent från 2017 till 2018. Fördelat efter län var etableringsfrekvensen högst i Stockholms län, men företagandet är ojämnt fördelat mellan olika målgrupper, geografier och branscher. För att stärka förutsättningarna att gå från en innovativ idé till kommersialisering och innovativa tillväxtföretag behövs insatser inom flera olika områden.

Samverkan inom forskning, utveckling och innovation

Forskning, utveckling och innovation är avgörande för att Stockholmsregionen ska behålla sin ställning som en av Europas ledande innovationsregioner. Regionen når upp till EU-målet om FoU-investeringar motsvarande tre procent av BNP. Regionens framtida konkurrenskraft och förmåga att främja företagande och nya arbetstillfällen är beroende av kapaciteten att utveckla innovationer (nya produkter, och affärsmodeller). Detta kräver bl.a. initiativförmåga, kunskap och kapital. Insatserna inom programmet

måste därför sträva efter att stärka förmågan hos olika målgrupper och företag att bidra till utveckling och kommersialisering av idéer och innovationer.

För att stärka Stockholmsregionens hållbarhet och möta samhällsutmaningar inom bl.a. hälsa, klimat och miljö behövs samverkan och kunskapsutbyten mellan branscher, teknikområden samt sektorer (näringsliv, akademi, offentlig sektor och civilsamhälle). Genom att underlätta samverkan och kunskapsutbyten med aktörer inom eller kopplade till Stockholmsregionens innovationssystem är det möjligt att hitta synergier som stärker regionens hållbara utveckling och dess möjligheter att möta olika samhällsutmaningar. Samverkan och tillgång till olika samverkansarenor är viktigt, inte minst för innovationsföretag i tidig fas. Trots att Sverige ligger långt fram inom miljöteknik och användning av förnybar energi finns det fortsatt stora behov av insatser för att exempelvis minska påverkan från transport- och bostadssektorn, öka omställningstakten, resurseffektivisera samt skapa hållbara produktions- och byggprocesser.

Digitaliseringens utmaningar

Stockholmregionen spelar en avgörande roll för att uppnå den nationella digitaliseringsstrategins mål. För att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas behövs ett ökat fokus på datadriven forskning och ett förstärkt innovationsklimat med en effektiv immaterialrätt samt en fortsatt hög och inkluderande digital kompetens. Även om företag i Stockholmregionen är digitalt mogna varierar både mognadsgrad och den digitala kompetensen kraftigt. Digital mognadsgrad är betydelsefull eftersom digitalt mogna företag i genomsnitt är mer produktiva och har högre lönsamhet.

Det är därför viktigt att säkerställa en fortsatt digitalisering av näringslivet, liksom utveckling och implementering av nya lösningar som är till nytta för stora delar av samhället. Det kan handla om att utveckla applikationer och samverkansplattformar inom hälso- och sjukvården samt för nya kundgrupper inom exempelvis besöksnäringen. Digitala lösningar kan förbättra tillgänglighet och delaktighet för invånare, besökare och företag. Digitalisering är också nödvändig för att möjliggöra en smart, hållbar och tillgänglig stadsutveckling, en mer cirkulär ekonomi och för att understödja en industriell omställning, inte minst för länets små och medelstora företag.

Insatser för stärkt konkurrenskraft

Trots att Stockholmregionen har en stor andel av landets nystartade företag är utvecklingen svagare när det gäller snabbväxande innovativa företag. Även om tillgången på riskkapital har förbättrats över tid finns det fortfarande behov av offentliga medel, inte minst i mycket tidiga skeden där vi kan notera marknadsmisslyckande på grund av bristen på privat kapital och en i detta hänseende inte fullt tillräcklig kapitalmarknad, vilket föranleder behov av marknadskompletterande kapitalförsörjning. Detta har uppmärksammats i vissa kapitalkrävande sektorer som exempelvis Deep Tech, Clean Tech och Life Science.

Det finns även behov av att öka små och medelstora företags tillväxtförmåga genom olika typer av stöd och rådgivande insatser samt insatser för att öka kvinnors och personer med utländsk bakgrunds företagande. För många mindre företag är marknadskompletterande insatser inom detta område extra angeläget eftersom de ofta saknar möjligheter att finansiera stödjande och rådgivande insatser på egen hand. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Att stödja förmågan till internationalisering – även hos små företag – är också en strategisk uppgift för att Stockholmregionen ska bibehålla sin internationella position och konkurrenskraft.

Kompetensbehov

Under senare år har kompetensförsörjningen varit ett av de viktigaste tillväxthindren för små innovativa företag i Stockholmregionen. Exempelvis beräknas ett underskott på cirka 70 000 personer med it- eller digitalt relaterad kompetens till år 2022 och antalet nyutexaminerade mjukvaruutvecklare räcker inte för att täcka behoven i Stockholmregionen. De små och medelstora företagen har dessutom svårt att

konkurrera om kompetens inom bristyrken då större företag kan erbjuda bättre villkor. Även inom produktionssidan finns det kompetensbehov, inte minst bland många unga innovativa företag. Det finns även ett behov av att vidareutveckla befintlig kompetens i företagen genom bland annat kompetensutveckling och utbildning i linje med strukturomvandlingarna.

Regionalfondsprogrammet för Stockholms län 2021 – 2027 bidrar till att möta utmaningen genom att:

- främja samverkan och kunskapsutbyte mellan branscher, teknikområden och sektorer i syfte att möta samhällsutmaningar och öka tillväxtpotentialerna för små och medelstora företag,
- förbättra förutsättningarna för forsknings- och behovsdriven innovation,
- stödja den fortsatta digitaliseringen av näringslivet, liksom utveckling och kommersialisering av nya lösningar som är till nytta för stora delar av samhället,
- stärka små och medelstora företags möjligheter till kapitalförsörjning, kommersialisering och internationalisering,
- främja regionens strategiska kompetensförsörjning i linje med strategin för smart specialisering,
- skapa möjligheter för företagande på likvärdiga villkor,
- stärka de regionala strukturerna för efterfrågan, utveckling och implementering av nya digitala och hållbara lösningar.

Utmaning 2: Ett innovations- och företagsfrämjande system med tydliga roller och långsiktig finansiering

Det finns ett förhållandevis väl utbyggt stödsystem för nyföretagande och stöd i tidiga skeden i Stockholmsregionen. Däremot är resurserna inom det innovations- och företagsfrämjande systemet, enligt branschföreträdare, svagare när det gäller stöd till innovationsbaserade startupbolag och innovativa tillväxtföretag. En viktig del i detta är att stödja transformationsprocessen från idé till innovation, kommersialisering av innovationer, affärsutveckling och förmåga att växa även internationellt.

De regionala resurserna för att stötta, koordinera och utveckla innovations- och företagsfrämjande strukturer har historiskt varit små, vilket lett till minskad samverkan och ökad konkurrens om begränsade regionala utvecklingsmedel. Förutom nationella främjandeaktörer finns exempelvis idag ett antal regionala inkubatorer, science parks, samverkansplattformar och samverkansprojekt med ambitionen att samla regionala aktörer under erbjudanden om olika former av innovations- och företagsstödande insatser inom prioriterade innovationsområden. En utmaning är att aktörer inom regionens innovationssystem saknar finansiella medel för att stötta små och medelstora innovations- och tillväxtföretag.

I Stockholmsregionen finns ett stort antal internationellt ledande forsknings- och innovationsinfrastrukturer. Det är dock viktigt att öka små och medelstora företags tillgänglighet till dessa inom ett flertal prioriterade områden. Det finns även behov av att stärka regionens FoU-kapacitet genom ökad förmåga att attrahera talanger och FoU-investeringar från privata aktörer.

Regionalfondsprogrammet för Stockholms län 2021 – 2027 bidrar till att möta utmaningen genom att:

- stödja små och innovationsbaserade företags process från idé till innovation,
- stärka det regionala innovationsfrämjande systemet genom ökad samverkan och tydligare roller och resurser,
- öka små och medelstora företags tillgång till forsknings- och innovationsinfrastrukturer,
- genom ökad förmåga att attrahera och validera talanger och FoU-investeringar stärka regionens innovationskapacitet.

Utmaning 3: Innovationer för minskad miljö- och klimatpåverkan

Stockholmsregionen har en förhållandevis god position i förhållande till Sveriges uppsatta klimat- och energimål. Det krävs dock stora omställningar inom många sektorer för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Stockholmsregionens växthusgasutsläpp kommer främst från bebyggelse, transport och konsumtion. Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen är regionens styrande dokument tillsammans med den Klimat- och energistrategi som länsstyrelsen har tagit fram på uppdrag av regeringen. I Stockholms klimatfärdplan lyfts flera strategiska insatsområden som kan reducera Stockholmsregionens negativa klimatpåverkan och leda till det i RUFSS 2050 uppsatta övergripande målet om att Stockholmsregionen ska bli en resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp. Planen framhåller behovet att länets alla aktörer, såväl offentliga som privata, kontinuerligt arbetar med att minska sin klimatpåverkan genom att energi- och resurseffektivisera, samt skapa cirkulära strukturer som ger låg klimatpåverkan.

En resurseffektiv användning av energi och material påverkas av såväl befolkningstillväxt och bebyggelse, som stora transportflöden och hög ekonomisk aktivitet. Regionalfondsmedlen möjliggör inte större investeringar, men kan bidra till t.ex. pilotprojekt som kan skapa förutsättningar som leder till en grön omställning och minskad klimatpåverkan.

En stor utmaning för Stockholmsregionen ligger i att hantera såväl produktion som konsumtion och det avfall som därmed genereras. I regeringens strategi för cirkulär ekonomi adresseras behovet av smartare design, produktion och mer hållbara konsumtionsmönster. Det finns också behov av beteendeförändrade insatser genom breda informations- och utbildningsinsatser. Även detta lyfts i Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen, som framhåller att en kombination krävs av bl.a. kravställande i upphandlingar, tekniska lösningar, affärsmodeller och beteendeförändringar för att åstadkomma en minskad klimatpåverkan. Även regionens fysiska struktur kan bidra till en ökad resurseffektivitet, t.ex. genom en ökad tillgänglighet till funktioner vars användning kan bidra till minskade koldioxidutsläpp. Övergång till cirkulär ekonomi kräver även en ökad klimatmedvetenhet och insatser från många aktörer, såväl privata företag, sociala entreprenörer som forsknings- och utbildningsaktörer. Utöver de utsläpp som uppstår i länet är det viktigt att framhålla vikten av att identifiera och åtgärda de utsläpp som indirekt orsakas av regionens invånare och verksamheter. Det handlar dels om varor och tjänster som konsumeras i länet men producerats i någon annan del av landet eller världen, dels de transporter som kopplas till dessa. Dessa utsläpp kan ha minst lika stor negativ klimatpåverkan som de som uppstått inom regionens geografiska avgränsning.

Regionalfondsprogrammet för Stockholms län 2021 – 2027 bidrar till att möta utmaningen genom att:

- främja utveckling och implementering av mer effektiva, hållbara processer, innovativa lösningar och ny miljöteknik, t.ex. öka produkters effektivitet, livslängd och reparerbarhet,
- öka resurs- och energieffektivitet samt främja cirkulär omställning i SME, inklusive stödja små och innovationsbaserade företags process från innovation till implementering, utveckla alternativa material och främja återanvändning och användandet av återvunnet material i produkter, inklusive en hållbar utveckling av plastens livscykel, huvudsakligen genom att öka förutsättningarna för detta i form av strukturer, kunskap och utveckling, t.ex. genom test och demonstration eller genom att utveckling och implementering av marknadsplatser för återanvändning och återvunnet material,
- identifiera resurs- och klimateffektiva synergigångar och systematiskt främja övergången till en mer cirkulär ekonomi, t.ex. genom industriell symbios och samverkan,
- främja omställningen i regionens markanvändning och fysiska miljö så att förutsättningarna ökar för en cirkulär koldioxidsnål ekonomi,
- främja en ökad klimatmedvetenhet, som stödjer hållbara konsumtionsmönster och ett hållbart beteende.

Följande har använts i programmeringsarbetet: Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFSS 2050, Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen, Klimatfärdplan 2050 samt uppföljning Klimatsmart 2050, Operativa regionalfondsprogrammet Stockholms län 2014-2020.

Det är också viktigt att framhålla att syftet med beskrivna insatser är att de ska ge långsiktiga resultat.

Forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering

I enlighet med Eruf-förordningens krav har en strategi för smart specialisering integrerats i Regions Stockholms Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen. I linje med EU:s ambitioner om smart specialisering, innehåller strategin regionala prioriteringar inom forskning och innovation med utgångspunkt i Stockholmsregionens styrkeområden.

Life Science, vård och hälsa

Region Stockholm har en uttalad ambition om att Stockholmsregionen ska vara en av världens fem ledande Life Science-regioner. Det finns även behov om en mer jämlik och förbättrad folkhälsa (RUFSS 2050). Covid-19-pandemin har medfört stora påfrestningar på sjukvården och äldreomsorgen. Detta skapar behov av effektivisering, nytänkande och strukturförändringar. Då krävs nya samarbeten och utveckling av processer, arbetssätt samt innovationer som kan minska belastningen på välfärdssystemen. Digitaliseringens möjligheter är en nyckel för att kunna nå det. Vi har idag starka förutsättningar för forskning, innovation och utveckling inom Life science, vård och hälsa, tack vare akademi, god forskningsinfrastruktur, näringsliv och ett gott klimat för sektorsöverskridande samarbeten. Under senare år har nya samverkansstrukturer vuxit fram genom strategiska samverkansprojekt, centrumbildningar och inkubatorer som stöttar forskare och startups med bakgrund i universitet, sjukhus och forskningsmiljöer, bland annat i Flemingsberg och Hagastaden.

Det finns behov av initiativ för att knyta samman vård, omsorg och Life Science med kompletterande branscher för att kunna adressera komplexa, tvärsektoriella utmaningar för hälsosektorn. För att stärka positionen inom Life Science påbörjades under 2019 ett arbete, för att i bred samverkan ta fram en regional Life Science-strategi. Den adresserar utmaningar avseende tillgången till strukturerade hälsodata, företagens möjligheter till samverkan med hälso- och sjukvården, tillgången till precisionsmedicin för individuell prediktion och behandling, behovet av tvärvetenskaplig samverkan och insatser för tillväxt i regionens Life Science-företag.

IKT, teknologi och digitalisering

Stockholmsregionen är sedan tidigare en attraktiv hubb för informations- och kommunikationsteknologi (IKT), Tech och digitalisering. Förutsättningarna är fördelaktiga tack vare allt från god fysisk och intellektuell infrastruktur, gynnsamt företagsklimat, teknikvänlig befolkning, väl fungerande offentlig sektor och stark position inom olika nischer i bland annat Kista. Regionen har unika möjligheter att på ett etiskt och säkert sätt dra nytta av strukturerade data, ledande forskning inom AI och tillgång till kraftfull databearbetning. Det finns ett antal samverkansplattformar med fokus på digitala applikationer. Samtidigt har Covid-19-pandemin medfört att den digitala transformeringen och kapacitetsuppbyggnaden tagit ett dramatiskt kliv framåt, inte minst inom vård- och utbildningssektorn. Flera bedömare ser nu hur den digitala tekniken accelererar och olika branscher börjar applicera AI, blockchaintekniker och andra digitala verktyg. För branschen skapar det förutsättningar för utveckling av nya produkter, tjänster och affärsmodeller. Inom industrin kan digitalisering och smarta fabriker användas för att åstadkomma en effektivare produktion, kortare ledtider och högre kvalitet. Det pågår även en snabb utveckling inom en rad Techsektorer (FinTech, EdTech, FoodTech, FashionTech, HealthTech, mm) vid regionala inkubatorer och hubbar. Dessa kan utvecklas till framtida styrkeområden i regionen. IKT, Tech och digitalisering är dessutom ett viktigt kompetensområde, som skapar förutsättningar för utveckling av andra regionala styrkeområden. Dock är bristen på kompetens ett stort tillväxthinder för små och medelstora företag och resurserna för transformation av nya idéer till växande, innovativa företag begränsade.

Industriell omställning genom hållbar produktion

Stockholm är landets näst största industrilän, med cirka 60 000 anställda och närmare en fjärdedel av varuexporten i riket. Nästan hälften av tillverkningsindustrin är koncentrerad till Södertälje kommun, med omfattande produktion inom Scania och Astra Zeneca. Efter nedläggningen av AstraZenecas

forskningsanläggning i Södertälje gjordes en kraftsamling kring hållbar produktion, med stöd av akademi, företag och offentliga aktörer. Ambitionen är att stärka utbildning, forskning och företagande för att skapa ett nationellt kompetenscentrum med fokus på hållbar produktion, bl.a. genom en expansion av KTH:s campus, etablering av Södertälje Science park och nya forskningsanläggningar inom RISE. I Nykvarn planeras etablering av ett testcenter, Swedish Electric Transport Laboratory (SEEL), och ett campus med studier och forskning om nästa generations hållbara innovativa lösningar för elbilar, lastbilar, bussar och andra elfordon. Inriktningen mot hållbar produktion ligger även i linje med Stockholmsregionens styrkeområden inom bland annat IKT, digitalisering, och miljöteknik mm. Samtidigt står många av regionens små och medelstora leverantörer till fordonsindustrin inför utmaningar. Med ökad elektrifiering, automatisering och digitalisering krävs i många fall en omfattande omställning för att säkerställa framtida konkurrenskraft. Krisen har även bidragit till ett ökat intresse för regional produktion, för att minska sårbarheten och öka hållbarheten genom att etablera nya kundleverantörskontakter inom olika branscher. Här finns även goda förutsättningar att bidra till en hållbar stadsutveckling, genom mer energieffektiva produktionsmetoder och minskad resursåtgång inom byggsektorn och ökad regional livsmedelsproduktion.

Klimat- och miljöinsatser för hållbar stadsutveckling

Prioriteringen utgår från de urbana miljöernas demografiska och ekonomiska dominans i regionen, kombinerat med en hög energikonsumtion och klimatpåverkan från framför allt transporter och bebyggelse. Tätheten och koncentrationen av människor bidrar till attraktiva miljöer, en dynamisk arbetsmarknad och möjlighet att utveckla effektiva transport- och energisystem. Samtidigt medför de urbana miljöerna också särskilda utmaningar som brist på bostäder, kapacitetsproblem i infrastrukturen och en växande befolkning som belastar miljön genom en hög koncentration av trafik, försämrad luftkvalité och dagvatten. RUFSS 2050 betonar vikten av ett territoriellt helhetsperspektiv och en uttalad prioritering är att utveckla klimat- och resurseffektiva attraktiva regionala stadskärnor. Stockholms stad har uppmärksammas internationellt för hållbar stadsutveckling i Hammarby sjöstad och Norra Djurgårdsstaden. Det har dessutom gjorts flera satsningar för att stimulera samverkan, innovation och utveckling av klimat- och miljöeffektiva lösningar för hållbar stadsutveckling. Under 2000-talet har detta bidragit till utvecklingen av miljöteknik- och Clean Techföretag inom flera nischer. En fortsatt satsning på klimat- och miljöinsatser för hållbar stadsutveckling ligger väl i linje med FN:s globala hållbarhetsmål, EU:s målsättningar inom det regionala programmet, RUFSS 2050 samt Region Stockholms, kommuners, näringslivets och forskningens ambitioner.

Synergier med andra fonder och program

Nationella regionalfondsprogrammet för programperioden 2021–2027 möjliggör synergier med regionalfondsprogrammet i Stockholm genom dess fokus på exempelvis hållbar stadsutveckling, kapitalförsörjning samt stärkt samarbete mellan nationell och regional nivå.

Programmet är i linje med de strategiska prioriteringar som beskrivs i Partnerskapsöverenskommelsen och med EU:s landspecifika rekommendationer. Inom European Research Area (ERA) är t ex "ERA-hubs" som kopplar samman stödstrukturer för forskning och innovation inom EU av intresse för Stockholm, liksom ERA-initiativet som ska främja universitetsallianser. Synergier bör även möjliggöras mellan Eruf och programmet för ett digitalt Europa för att främja digitalisering, t ex utveckling av "digitala innovationshubbar" i syfte att stärka såväl innovationsspets som breda insatser inom den digitala omställningen.

Vidare möjliggörs samordning med *Europeiska Socialfonden* (ESF+) inom ett flertal områden, men också för att främja en ökad social hållbarhet där olika målgrupper inkluderas. Samordning mellan Eruf och ESF+ kan behövas vid genomförandet av kompetensutvecklingsinsatser i små och medelstora företag utifrån identifierade kompetensbehov inom smart specialisering samt för att nyttja den resurs som mångfalden i regionens befolkning utgör och för att stödja individer utanför arbetsmarknaden att hitta arbetstillfällen. Programmen kan genom ökad dialog och informationsutbyte komplettera och stärka varandra samt möjliggöra uppväxlingar.

Befolkningsmässigt är Stockholms län Sveriges tredje största landsbygdslän och det är viktigt att utveckla samspelet mellan regionens urbana och rurala miljöer, till stöd för bl.a företagande och entreprenörskap i hela regionen. Eruf ska främja utveckling på landsbygderna och åtgärder som behöver både synkroniseras med och avgränsas mot den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), där Leader (lokalt ledd utveckling) ingår, samt Landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen. EU:s strategi för Östersjöregionen möjliggör också till synergier och sedan tidigare har Region Stockholm exempelvis deltagit i Baltic Sea Commissions arbetsgrupp för revidering av strategins handlingsplan samt varit värd för ett seminarium för hållbar turism i Östersjöregionen. Den nya handlingsplanens reviderade policyområden med koppling till FN:s SDG skapar möjligheter till synergier inom exempelvis policyområdet innovation med dess tydliga koppling till bl. a smart specialisering, cirkulär ekonomi m fl.

Eruf-insatser inom forskning och innovation stärker regionens kapacitet och förutsättningar för ökat deltagande i konkurrensutsatta fonder och program, tex Horisont Europa. Stockholm ska utforska samverkansmöjligheter med akademien och näringslivet kopplat till Horisont Europas olika Missions t ex den som rör klimatneutrala städer, Life Science. Stockholmsregionens ambitioner kring miljö- och klimatfrågor ligger väl i linje med EU-kommissionens ambitioner inom den s.k. Gröna givna och LIFE+. Synergier kan även utvecklas med program som Interreg Europa, programmet för ett digitalt Europa, m.fl. Gröna givna är också vägledande, tillsammans med EU:s digitaliseringsstrategi, arbetet med den gröna och digitala omställningen och den ekonomiska återhämtningen efter pandemin.

Eruf bedöms komplettera återhämtningsplanen bl.a. kopplat till Klimatklivet och Industriklivet. I den svenska återhämtningsplanen och dess tekniska bilaga anges bl.a. åtgärder för att undvika dubbelfinansiering från RRF och andra unionsprogram. En bedömning kommer att ske på projektnivå för att säkerställa att ingen dubbelfinansiering sker.

Utmaningar i fråga om administrativ kapacitet och styrning och förenklingsåtgärder

Tillväxtverket är förvaltande myndighet sedan 2007–2013. Ekonomistyrningsverket är revisionsmyndighet sedan 2007–2013. I programområdet Stockholm har Region Stockholm ansvarat för programskrivning och varit en del av genomförandet sedan 2019. För att underlätta för företag och projektägare har Region Stockholm ställt sig bakom de förenklingsförslagen som presenterats av Tillväxtverket.

Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och tillämpliga statsstödsregler kommer att beaktas vid bedömningen av respektive projekt. Under genomförandet av programmet kommer förvaltande myndighet att främja den strategiska användningen av offentlig upphandling för att stödja de politiska målen.

Programmet har genomgått en *strategisk miljöbedömning* som syftar till att integrera miljöaspekter i programmet så att hållbar utveckling främjas. Miljöbedömningen har beaktats i framställandet av detta program. Insatserna bedöms vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada.

Under 2022-2023 kommer förvaltande myndighet och projektägare hantera regionalfondsmedel för olika programperioder parallellt bl.a. på grund av React-EU, vilket förutsätter en väl fungerande förvaltningsmodell bl.a. för att säkerställa att dubbelfinansiering inte ska förekomma.

Programstrategins beskrivning av de viktigaste utmaningarna och utvecklingsbehov bygger på analyser inom områden som omfattas av Region Stockholms regionala utvecklingsansvar samt roll som regionplaneorgan. Region Stockholms utvecklingskunskap bygger på intern och extern kunskapsinhämtning baserat på tidigare insatser och erfarenheter samt genom dialog med breda regionala samverkansstrukturer och aktörer. En bred erfarenhetsinhämtning från tidigare programmeringsperiod har säkerställts med kopplade utvecklingsbehov viktiga för rådande programmeringsarbete. Region Stockholm innehar det regionala utvecklingsansvaret för Stockholms län sedan 2019 och övertog därmed programskrivningsarbetet för Eruf från Länsstyrelsen i Stockholm.

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder

Tabell 1

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik</p>	<p>Stockholmsregionen är en av världens mest innovativa ekonomier, men för att även i framtiden spela en viktig roll för Sveriges och Stockholmsregionens internationella konkurrenskraft fordras fortsatta satsningar. Genom att stärka små och medelstora innovativa företags innovationsförmåga, utveckla innovationsfrämjande strukturer och processer samt främja tekniköverföring och samarbete i Stockholmsregionen ökar möjligheterna till transformation och kommersialisering av idéer samt behovsdriven innovation i form av nya varor och tjänster inom prioriterade områden samt smart specialisering. Vidare bidrar insatserna till en mer utvecklad cirkulär ekonomi i Stockholmsregionen. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag.</p>
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter</p>	<p>Stockholmsregionen har en stark position inom IKT, Tech och digitala näringar. Samtidigt står andra delar av näringslivet inför stora utmaningar, bl.a. behov av exempelvis omställning bland underleverantörer inom tillverkningsindustri och ökande krav på digitalisering inom hälso- och sjukvård samt omsorg. Även inom andra delar av samhället är kompetensen för att tillämpa de nya digitala lösningar som utvecklas begränsad. Offentliga och andra specialiserade aktörer på digitalisering inom främjandesystemet behöver göra insatser för att utveckla och underlätta tillgången på tillgängliga digitala lösningar inom</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>prioriterade områden, men också för samtliga delar av länets befolkning oavsett kön, bakgrund, ålder eller härkomst. Ett tydligt fokus på hållbar omställning och de tre hållbarhetsdimensionerna måste också framhållas. För att stärka samarbetet mellan regionens aktörer och utveckla digitaliseringens möjligheter finns ambitioner om att koppla regionala innovationshubbar i Stockholms län (EDIH) till EU:s program Digital Europe (programmet för ett digitalt Europa). Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag.</p>
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar</p>	<p>Nyföretagandet i Stockholmsregionen är relativt starkt, men stödet för transformation från idéer till etablering, kommersialisering och tillväxt av små och medelstora innovativa företag behöver stärkas. Företagare, vilket inte minst inkluderar kvinnor och personer med utländsk härkomst, behöver stöd för ökade möjligheter. Det handlar bl.a. om marknadskompletterande kapitalförsörjning i tidiga skeden för att kompensera för marknadsmisslyckanden, rådgivning och stöd för affärsutveckling och internationalisering inom prioriterade områden (smart specialisering). Vidare handlar det om att utveckla ett regionalt innovations- och företagsfrämjande system, med tydligare roller och mer långsiktig finansiering samt utvecklat stöd för t ex avancerade stödtjänster och hållbar kommersialisering av innovationer. De stödjande systemen måste också ta hänsyn till klimatomställningen och mångfalden i regionen avseende kön och i synnerhet kvinnors möjligheter till deltagande. Inom detta specifika mål är avsikten att stöd ges genom både bidrag och</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
<p>1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet</p>	<p>RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap</p>	<p>finansieringsinstrument.</p> <p>Det finns behov av insatser för att dels identifiera kompetensbehov inom regionens smarta specialiseringsområden, dels utveckla relevanta kompetenshöjande insatser för att på olika nivåer stärka arbetet med smart specialisering. Detta innefattar även entreprenöriellt upptäckande (EDP) och därtill kopplade intressenter. Det finns även behov av ökad kompetens för att på ett effektivt sätt driva och utveckla Stockholmsregionens arbete med smart specialisering. Insatserna inom detta område stärker möjligheterna till innovation och tillväxt inom prioriterade sektorer (smart specialisering) och bidrar därmed till att stärka Stockholmsregionens internationella konkurrenskraft. Kompetensinsatser ska även ta hänsyn till normbrytande insatser för inte minst kvinnor och utlandsfödda svensks delaktighet. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag.</p>
<p>2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer</p>	<p>RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi</p>	<p>Det krävs stora omställningar inom många sektorer för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. För att bidra till en cirkulär klimatsmart ekonomi behövs smartare design, produktion och mer hållbara konsumtionsmönster, som inte överutnyttjar naturens resurser och frestar på naturens ekosystem. Det finns också behov av beteendeförändrade insatser genom breda informations- och utbildningsinsatser. En kombination av bl.a. kravställande i upphandlingar, tekniska lösningar, affärsmodeller och beteendeförändringar för att främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi och därmed</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>en minskad klimatpåverkan krävs. Det är också viktigt att främja företagens innovationsförmåga, kunskap och teknikanvändning inom den gröna omställningen. Även regionens fysiska struktur kan bidra till en ökad resurseffektivitet, t.ex. genom en ökad tillgänglighet till funktioner vars användning kan bidra till minskade koldioxidutsläpp. Utöver de utsläpp som uppstår i länet är det viktigt att framhålla vikten av att identifiera och åtgärda de utsläpp som indirekt orsakas av Stockholmsregionens invånare och verksamheter. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag.</p>

* Särskilda prioriteringar enligt ESF+-förordningen

2. Prioriteringar

Referens: artikel 22.2 och 22.3 c i förordningen om gemensamma bestämmelser

2.1. Andra prioriteringar än tekniskt bistånd

2.1.1. Prioritering: 1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet [En smartare region genom transformering av idéer till innovationer, tillväxt av innovativa företag, välfungerande system med långsiktig finansiering, fortsatt digitalisering och tillgång till kompetens]

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Forskning, utveckling och innovation har högsta prioritet för att Stockholmsregionen ska behålla sin ställning som en av Europas ledande innovationsregioner. Innovativa lösningar är avgörande för att möta Stockholmsregionens utmaningar. För att möta samhällsutmaningar inom bl.a. hälsa, hållbarhet samt klimat och miljö behövs samverkan och kunskapsutbyten mellan branscher, teknikområden och sektorer (näringsliv, akademi, offentlig sektor och civilsamhälle). Här spelar de många kunskapsintensiva tjänsteföretag som finns i Stockholmsregionen en viktig roll som kunskapsspridare.

Stockholmsregionen har starka främjandesystem och innovationsnoder inom flera områden. Tillsammans kan dessa bidra till utveckling och etablerandet av samverkansplattformar inom regionens prioriterade områden för smart specialisering; Life Science, vård och hälsa, IKT Tech och digitalisering, Industriell omställning genom hållbar produktion, Klimat- och miljöåtgärder för hållbar stadsutveckling. Denna samverkan kan även kopplas till breda teknikområden, cirkulär ekonomi m fl, men också därtill kopplade prioriterade satsningar från EU-nivån till lokal nivå som exempelvis EDIH.

Det är viktigt att öka tillväxtförutsättningarna i små och medelstora innovationsföretag och säkerställa den långsiktiga attraktionskraften för investeringar och talanger till Stockholmsregionen. Fler små och medelstora företag behöver medverka i FoU och utveckla innovationer som kan bidra till hållbar utveckling och lösningar på regionala utmaningar. En viktig del i ambitionen att förbättra forsknings- och innovationskapaciteten samt användning av ny teknik är att genom bidrag stödja utökade insatser för rådgivning, utbildning, processutveckling och nätverkande mm. Dessa kunskapshöjande insatser stärker det långsiktiga lärandet och ökar därmed även möjligheterna till utvecklad forskning och stärkt innovationsförmåga, vilket inte minst i Stockholms län inkluderar användning av avancerad teknik. Sammantaget stärker insatserna på detta vis det samlade innovationsfrämjande systemet vilket även utökar möjligheterna till kompletterande insatser och stärkt tillväxt.

För att stärka innovationskapaciteten behöver därmed både forsknings- och innovationsprocesser inom och mellan små och medelstora företag samt länets innovations- och forskningsmiljöer stärkas genom användandet av bidrag. Det handlar exempelvis om att utveckla det innovationsfrämjande systemet, förbättra samverkan och tekniköverföring genom utvecklade samverkansplattformar, men också om förbättrad rådgivning och stöd samt utveckling av nya verktyg och modeller för t ex urvalsprocesser och entreprenöriellt upptäckande. Det kan också handla om stöd för att öka små och medelstora företags

tillgång till olika labb- och testmiljöer såsom testbäddar. Större företag i regionen har ofta tillgång till sina egna testmiljöer, men dessa är inte alltid öppna för andra företag. Här är det viktigt att existerande testmiljöer öppnas för fler små och medelstora företag t ex genom förbättrad kunskap, utvecklad samverkan och nya samarbetsprocesser. Då små och medelstora företag saknar incitament och ekonomiskt utrymme att investera egna medel är det svårt att motivera risktagandet till andra stödformer utöver tiden för det egna deltagandet. Små budgetnivåer per företag gör det även svårmotiverat med mer komplexa finansieringsformer.

Interventionerna inom prioriteringen bidrar till att möta regionens utmaningar för långsiktig hållbar utveckling genom att:

- förbättra förutsättningarna för forsknings- och behovsdriven innovation,
- stödja små eller medelstora innovationsbaserade företags process från idé till innovation,
- stärka det regionala innovationsfrämjande systemet genom ökad samverkan och tydligare roller och resurser,
- främja samverkan och kunskapsutbyten mellan branscher, teknikområden och sektorer i syfte att möta samhällsutmaningar och öka tillväxtpotentialerna för små och medelstora företag,
- öka små och medelstora företags tillgång till forsknings- och innovationsinfrastrukturer,
- främja övergången till en mer cirkulär ekonomi,
- skapa möjligheter för företagande på likvärdiga villkor.

Företagsstödjande insatser

027 Innovationsprocesser i små och medelstora företag (processer, organisation, marknadsföring, medskapande och användar- och efterfrågestyrd innovation)

Insatserna kan exempelvis ske i form av rådgivning, nätverkande mm för att öka förutsättningarna att forskning och idéer omhändertas till stöd för kunskapsintensiva små eller medelstora innovationsföretags implementering och kommersialisering. Ett speciellt fokus bör läggas på användar- och efterfrågestyrd innovation inom exempelvis prioriterade områden för smart specialisering, hälso- och sjukvård, industriell omställning mot hållbar produktion, energieffektivisering, miljö- och klimatfrågor för hållbar stadsutveckling, samt utveckling av innovationer baserat på avancerad teknik inom IKT-området (AI, robotik, mm).

Stödjande strukturer

028 Tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och sektorn för högre utbildning

En förutsättning för stärkta innovationsprocesser i små och medelstora företag är insatser från det innovationsfrämjande systemet som exempelvis utvecklar modeller för att hantera urvalsprocesser, erbjuder stöd, rådgivning och kompetenshöjande insatser. En viktig del i detta är att i samverkan stödja transformationsprocessen från idé till innovation, kommersialisering av innovationer, affärsutveckling och förmåga att växa även internationellt. Testbäddar spelar också en viktig roll i detta sammanhang liksom tekniköverföring, teknik- och produktutveckling. Detta gäller inte minst för små och medelstora företag som till skillnad från större företag ofta inte har tillgång till testbäddar för sina behov. En mer långsiktig utveckling av regionens samverkanplattformar där aktörer inom bl.a. forskning, näringsliv och offentlig sektor gemensamt kan diskutera och identifiera behov av konkreta insatser i syfte att uppmuntra till

behovsdriven innovation inom Stockholmsregionens prioriterade områden (smart specialisering), inklusive industriell omställning och hållbar stadsutveckling.

030 Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag med inriktning på den cirkulära ekonomin

Det är viktigt att öka övergången mot en mer cirkulär ekonomi i samhället i stort, men också inom specialiserade områden som Stockholms läns prioriterade områden för smart specialisering. Detta handlar både om insatser för utvecklade processer och stödstrukturer mellan exempelvis forskning, företag och föreningar, organisationer samt offentliga aktörer, men också om utveckling av ny teknik, nya teknikområden och tekniköverföring. Insatser som exempelvis kan bidra till smart design och produktion samt mer hållbara konsumtionsmönster. Här finns också behov av exempelvis kunskapsspridning genom utbildning och samverkan. För en övergång till en mer cirkulär ekonomi krävs insatser och samverkan från många aktörer som privata företag och sociala entreprenörer till forskning och offentlig sektor. Den senare kan genom att ställa tydliga krav, både i upphandlingar och i den egna verksamheten, bidra till en omställning mot cirkulär ekonomi med nya affärsmodeller och smarta lösningar som skapar förutsättningar för internationella konkurrensfördelar.

Det är dessutom viktigt för samtliga stödjande strukturer att framhålla betydelsen av långsiktig samverkan såväl inom som mellan olika insats- och teknikområden samt satsningar. Det gäller regionens prioriterade områden för smart specialisering, där kommande EDIH-satsningar, industriell omställning genom hållbar produktion och cirkulär ekonomi kan vara exempel på långsiktiga samverkansplattformar. Dessa delar kan även samverka med de samverkansstrukturer, forskningsanläggningar, testcenter, centrumbildningar m.fl. som lyfts fram i Stockholms läns strategi för smart specialisering. Tillväxtverket initierar dessutom under 2022 länsövergripande samverkansplattformar med fokus på starka regionala innovationssystem och smart specialisering, omställning till en konkurrenskraftig, cirkulär och miljömässigt hållbar ekonomi samt hållbar urban utveckling. Allt med syftet att öka samspelet och lärandet mellan nationella myndigheter, regioner och kommuner för att uppnå bättre måloppfyllelse under programperioden 2021 – 2027.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen är länets forsknings- och innovationsfrämjande system samt forskningsaktörer inom cirkulär ekonomi och därtill kopplade företag, föreningar, organisationer och offentlig sektor. Insatser för att nå ut till små och medelstora företag kan riktas via stödjande system som exempelvis företagsfrämjande organisationer, forsknings- och innovationscentrum, inkubatorer, ankarföretag (dvs. stora etablerade företag som bidrar till att kompetens och kunskaper flyttar till regionen) och sektorn för högre utbildning inklusive yrkeshögskolan. Fokus kan också vara att exempelvis stärka och utveckla strukturer, processer, produkter och inkubatorer samt testbäddar.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Programmet framhåller att relevanta och riktade insatser för jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering prioriteras. Detta genomsyrar hela programperioden, såväl i programmets framtagande som dess utlysning, bedömning samt projektgenomförande. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Inom detta område betonas särskilt vikten av att arbeta inkluderande avseende såväl ökat deltagande av både kvinnor och män som användandet av breda forskningsresultat samt olika kunskaper. Det är viktigt att inkludera kvinnor och män med olika bakgrunder, erfarenheter och förmågor till stöd för förbättrade forskningsresultat, innovationer samt utvecklingsinsatser i hela regionen. Detta för att ytterligare stärka Stockholmsregionens innovationsförmåga, hållbara utveckling och resiliens. Det har inte genomförts någon ex-ante bedömning avssende könspåverkan, de insatser som genomförs kommer att följas upp och utvärderas inom programmets ramar.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Vidare kan projekt inom detta specifika mål ha som huvudsakligt mål att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Genomförd analys ska visa varför projektet behövs och vilka problem inom jämställdhetsområdet som ska åtgärdas. Mål som tydligt påvisar en förflyttning mot ökad jämställdhet ska tas fram. Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Ej aktuellt

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder

kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Region Stockholm deltar idag i Interreg-projektet Cohes3ion som syftar till att i samverkan med 8 olika regioner i EU stärka arbetet med smart specialisering, inte minst inom länets utpekade smarta specialiseringsområden. Projektet bidrar även till ömsesidigt gränsöverskridande lärande som stärker forsknings- och innovationsaktörernas innovationsförmåga för ökad regional tillväxt samt ökar möjligheten till samarbeten och territoriell sammanhållning inom EU. För Stockholmsregionen har Cohes3ion bidragit till ökad kunskap och förståelse för smart specialisering och EU:s förväntningar på dess genomförande. Cohes3ions aktiviteter och lärdomar har även integrerats i planeringsprocessen för att genomföra Stockholmsregionens näringslivs- och tillväxtstrategi inklusive strategin för smart specialisering, vilket ytterligare ökar samspelet och stärker implementeringen av Interreg-projektets förtjänster hos aktörer i regionen.

Genom Mälardalen Industrial Technology Center (MITC) och Mälardalens högskola i samarbete med Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) har en process för att införa Swedish European Digital Innovation Hub for Smart Manufacturing Industries (MACHINA) i Stockholm startat. Vidare är Region Stockholm en aktiv part i flera samverkansorgan och program i Östersjöområdet, exempelvis CMPR, Central Baltic, Nordiska skärgårdssamarbetet. Det finns även möjligheter till samverkan inom handlingsplanen för EUSBSR, inte minst inom policyområdet innovation och dess tydliga fokus på exempelvis delat lärande genom kunskapsöverföring inom bl a hållbar tillväxt, samverkande ecosystem för innovation, forskning, SMF och digitalisering. Här kan Stockholm både bidra och tjäna på samverkan.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inte aktuellt

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	106,00	1 062,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	106,00	1 062,00

			regioner						
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO06	Forskare som arbetar vid forskningsanläggningar som får stöd	heltidsekvivalenter per år	2,00	24,00	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO10	Företag som samarbetar med forskningsorganisationer	företag	2,00	15,00	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	2,00	18,00	

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	191,00	Projektredovisning	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	319,00	Projektredovisning	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Antal organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0,00	2021	11,00	Projektredovisning	
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Företag	0,00	2021	113,00	Projektredovisning	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	027. Innovationsprocesser i små och medelstora företag (processer, organisation, marknadsföring, gemensamt skapande, användar- och efterfrågestyrd innovation)	3 282 213,00

1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	028. Tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och sektorn för högre utbildning	1 641 106,00
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	030. Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag med inriktning på en cirkulär ekonomi	1 641 105,00
1	RSO1.1	Totalt			6 564 424,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	6 564 424,00
1	RSO1.1	Totalt			6 564 424,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	6 564 424,00
1	RSO1.1	Totalt			6 564 424,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	6 564 424,00
1	RSO1.1	Totalt			6 564 424,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Målet för den nationella digitaliseringsstrategin är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter och härvid har Stockholmsregionen en viktig position att fylla. Genom att nyttja regionens styrkeområde inom t ex IKT/Tech/digitalisering möjliggörs ytterligare utveckling och implementering av nya digitala lösningar. Det kan exempelvis handla om att understödja en digital industriell omvandling av länets små och medelstora företag, men också om att möjliggöra en digital effektivisering av t ex besöksnäringen.

Digitalisering är viktigt även inom andra delar av samhället. Behovet av nya digitala lösningar inom hälso- och sjukvård har blivit allt tydligare under Covid-19-pandemin. Digitalisering är även nödvändig för exempelvis en smart och hållbar stadsutveckling, för näringslivets gröna omställning och för en ökad innovationsförmåga i företagen. Här har även offentliga aktörer en viktig roll som kunder och kravställare. Digitaliseringen är ett viktigt verktyg både för konkurrenskraften och för en hållbar regional och global utveckling. I detta sammanhang är det också viktigt att stärka regionala strukturer för t ex efterfrågan, affärsmöjligheter och affärsutveckling, men också för förstärkt och utvecklat samarbete mellan t ex små och medelstora företag, akademi, offentliga aktörer, länets innovationsnoder m fl. Vidare är det viktigt att framhålla betydelsen av nätverkande och stöd för samtliga delar av länets befolkning för att nyttja digitaliseringens möjligheter. Här är det viktigt att alla oavsett kön, bakgrund, ålder eller härkomst kan dra nytta av digitaliseringens fördelar.

Den digitala omvandlingen av samhället är en av de identifierade transformationer som fordras för att nå målen i Agenda 2030. Transformationen skapar både utmaningar och möjligheter och påverkar samtliga sektorer i grunden.

Bidragsfinansieringen är viktig för utvecklande av stödjande strukturer som ökar kapaciteten till digitalisering genom samverkan med ett tydligt fokus på hållbar omställning och de tre hållbarhetsdimensionerna. Dessa delar inkluderar rådgivning, nätverkande, processutveckling och utbildning. Bidragsfinansieringen behövs därmed för att motivera, inte minst företagets deltagande även när de direkta ekonomiska incitamenten att investera saknas. Insatser som bidragsfinansieringen möjliggör stärker samverkansplattformarnas betydelse och deltagande aktörers kunskap vilket ökar möjligheterna till kompletterande insatser och företags investeringsförmåga inom andra interventioner.

Interventionen inom prioriteringen bidrar till att möta regionens utmaningar för långsiktig hållbar utveckling genom att:

- stärka de regionala strukturerna för efterfrågan, utveckling och implementering av nya digitala och hållbara lösningar,
- stödja den fortsatta digitaliseringen av näringslivet, liksom utveckling och kommersialisering av nya lösningar som är till nytta för stora delar av samhället.

Stödjande strukturer

018 It-tjänster och it-tillämpningar för digitala färdigheter och digital delaktighet

Här ingår möjligheten att stödja utveckling och implementering av nya digitaliserade tjänster, t.ex. genom etablerade samverkanplattformar och bildandet av

digitala innovationshubbar. En Europeisk digital innovationshub arbetar med innovationssamarbeten utifrån regionens styrkeområden och behöver innehålla fyra funktioner i form av utbildning och kompetensuppbyggnad, nätverk och ekosystem för innovation, stöd att hitta finansiering samt miljöer för test och validering (Vinnova). Insatser kan även göras inom regionens smarta specialiseringsområden, exempelvis genom behovsdriven efterfrågan inom hållbar stadsutveckling och hälsa, vård och omsorg med hänsyn till de tre hållbarhetsdimensionerna. Dessa insatser kan bidra till nya företag och affärsmöjligheter inom regionens styrkeområde IKT, tech och digitalisering, samtidigt som dessa får möjlighet att utveckla innovationer och nya lösningar till nytta för andra branscher och samhället i stort. Här finns även möjligheter att bidra till ökad utnyttjande av digitaliseringens möjligheter genom stöd, nätverkande och information till små och medelstora företag.

En viktig del i ambitionen att dra nytta av digitaliseringens fördelar är att stödja utökade insatser för rådgivning, utbildning, processutveckling och nätverkande mm. Dessa kunskapshöjande insatser stärker det långsiktiga lärandet och etablerandet av samverkansplattformar till stöd för ökad tillväxt inom regionens styrkeområden samt stärker realiserandet av digitaliseringens möjligheter.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen är företag och aktörer specialiserade på digitalisering och digital omställning i det regionala företags- och innovationsfrämjande systemet och bland länets innovationsnoder samt digitala innovationshubbar (EDIH).

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Programmet framhåller att relevanta och riktade insatser för jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering prioriteras. Detta genomsyrar hela programperioden, såväl i programmets framtagande som dess utlysning, bedömning samt projektgenomförande. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

När det gäller att stärka digitaliseringens möjligheter kommer särskilt betydelsen av ett brett inkluderande omhändertagande avseende såväl olika kön, åldrar, språk som olika sociala hållbarhetskriterier, funktionsfärdigheter och kunskaper att säkerställas inför och under insatsernas genomförande. Det är mycket

viktigt att digitaliseringen kan komma alla till del och att allt fler kan få ta del av dess möjligheter. Det har inte genomförts någon ex-ante bedömning avseende könspåverkan, de insatser som genomförs kommer att följas upp och utvärderas inom programmets ramar.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla sär-skilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskri-vas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Vidare kan projekt inom detta specifika mål ha som huvudsakligt mål att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Genomförd analys ska visa varför projektet behövs och vilka problem inom jämställdhetsområdet som ska åtgärdas. Mål som tydligt påvisar en förflyttning mot ökad jämställdhet ska tas fram. Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Ej aktuellt

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030, Horizon Europe eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Även om beslut om vilka som kommer att få stöd som Europeisk Digital Innovationshubb (EDIH) inte är fastställt i skrivande stund ingår flera aktörer från Stockholmsregionen bland de som kandiderar till EDIH. Europeiska Digitala Innovations Hubbar är en viktig satsning inom EU-programmet Digital Europe (programmet för ett digitalt Europa) som ska säkra Europas konkurrenskraft och nytta inom digitalisering. EDIH kan hjälpa småföretag och offentlig sektor i sin digitala transformation av processer, produkter och tjänster.

De insatser som genomförs inom detta område kommer att ha för avsikt att koppla upp sig mot en eller flera av ovan nämnda exempel och därigenom ytterligare förstärka sin egen och satsningens interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder. Det finns även möjligheter till samverkan inom handlingsplanen för EUSBSR, inte minst inom policyområdet innovation och dess tydliga fokus på exempelvis delat lärande genom kunskapsöverföring inom bl a hållbar tillväxt, samverkande ekosystem för innovation, forskning, SMF och digitalisering. Här kan Stockholm både bidra och tjäna på samverkan.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Ej aktuellt

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	1,00	4,00
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	1,00	4,00
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO14	Offentliga institutioner som får stöd att digitalisera tjänster, produkter och processer	offentliga institutioner	1,00	3,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR11	Användare av nya och uppgraderade offentliga digitala tjänster, produkter och processer	användare/år	0,00	2021	231,00	Projekt	
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR12	Användare av nya och uppgraderade digitala tjänster, produkter och processer som utvecklats av företag	användare/år	0,00	2021	60,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	018. It-tjänster och tillämpningar för digitala färdigheter och digital integration	1 641 105,00
1	RSO1.2	Totalt			1 641 105,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	1 641 105,00
1	RSO1.2	Totalt			1 641 105,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	1 641 105,00
1	RSO1.2	Totalt			1 641 105,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	1 641 105,00

1	RSO1.2	Totalt			1 641 105,00
---	--------	--------	--	--	--------------

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Nyföretagandet i Stockholmsregionen är relativt starkt, men stöd till utveckling och tillväxt av små och medelstora innovativa företag behöver förstärkas. Detta för att ge alla oavsett kön och härkomst, bransch eller regional geografi ökade möjligheter till kapitalförsörjning, kompetensutveckling hos anställda och i verksamheten stöd för exempelvis kunskapsöverföring, internationalisering, ökad omställningsförmåga och affärsutveckling inom prioriterade områden (smart specialisering). Det behövs även riktade insatser för att forskning och idéer ska kunna spridas och kommersialiseras. Små och medelstora företag som i hög grad påverkats av omställningar och strukturomvandlingar, exempelvis fordonsindustrin. För dessa företag behövs kunskapshöjning, vidareutbildning och nätverk för att möta omställningen och för att skapa hållbar utveckling och nya affärsmöjligheter.

Även om Stockholmsregionen har en stor andel av landets nystartade företag är utvecklingen svagare när det gäller snabbväxande innovativa företag. Här är bristen på finansiering och tillgång på riskkapital, inte minst i tidiga skeden, begränsande för företagets utveckling och hållbara tillväxt. Tidig marknadskompletterande kapitalförsörjning är därför av stor betydelse för att Stockholmsregionen ska kunna bibehålla och utveckla sin internationella konkurrenskraft. Det innovations- och företagsfrämjande systemet till stöd för såväl innovationsbaserade startup-bolag som små och medelstora företags tillväxtprocesser är också av stor betydelse. Dessa delar omfattar såväl avancerade stödtjänster som exempelvis affärsutveckling, hållbar kommersialisering samt förmågan att växa internationellt. De stödjande systemen behöver också ta hänsyn till företagets klimatomställning och mångfalden i regionen avseende kön, ålder, bakgrund och härkomst, men också utifrån branschtillhörighet och regional geografi. Detta är viktigt för att bl. a hantera demografiska utmaningar och för att bidra till ett livskraftigt och diversifierat näringsliv för alla.

Stockholm planerar att utveckla stödstrukturer som ökar kapaciteten hos det företags- och innovationsfrämjande systemet. Företagens behov av externt kapital ska i första hand tillgodoses av den privata marknaden, men för att säkerställa att goda affärsidéer och stödfinansiering realiserats finns det områden, inte minst i tidiga skeenden, där det finns skäl till marknadskompletterande offentliga finansieringsinsatser. Ett flertal branscher präglas dessutom av en lång kommersialiseringprocess och beskrivs ofta utgöra en stor risk för investerare. Därmed är det av vikt att dessa företag och innovatörer får tillgång till riskvilligt kapital. Insatser inom detta mål kommer att genomföras både i form av riskkapital (ägarkapital) och bidrag.

Interventionerna inom prioriteringen bidrar till att möta regionens utmaningar för långsiktig hållbar utveckling genom att:

- stödja små och innovationsbaserade företags process från idé till innovation,
- främja samverkan och kunskapsutbyte mellan branscher, teknikområden och sektorer i syfte att möta samhällsutmaningar och öka tillväxtpotentialerna för små och medelstora företag,
- öka små och medelstora företags tillgång till forsknings- och innovationsinfrastrukturer,
- stärka det regionala innovationsfrämjande systemet genom ökad samverkan och tydligare roller och resurser,

- skapa möjligheter för företagande på liknande villkor,
- stärka små och medelstora företags möjligheter till kapitalförsörjning, kommersialisering och internationalisering.

Direkta insatser till företag

021 Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag, inklusive produktiva investeringar

Regionens konkurrenskraft och förmåga att skapa nya affärsmöjligheter och arbetstillfällen är beroende av kapaciteten att utveckla innovationer i form av nya och hållbara produkter och affärsmodeller. Detta kräver bl.a. initiativförmåga, kunskap och kapital. Insatserna inom programmet bör därför sträva efter att stärka förmågan hos de entreprenörer och företag i regionen som har förutsättningar att bidra till hållbar utveckling och kommersialisering av innovationer. En viktig del i detta är att stödja och uppmuntra samarbetsprojekt mellan sektorer för att främja kunskapsutbyten.

Genom att rikta in medlen mot affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag kan nya möjligheter till kunskapshöjning och specialisering erbjudas vilket kan bidra till omställning, nya affärsmodeller samt tillväxt och internationalisering. Internationalisering av hållbara varor, tjänster och affärsmodeller bidrar till regionens export, ökar regionens konkurrenskraft och bidrar till den gröna omställningen i och utanför riket. De direkta insatserna mot företag kan bestå i en breddning eller uppväxling av offentliga medel eller genom kapitalförsörjning.

Marknadskompletterande kapitalförsörjning i tidiga skeden och inom vissa kapitalintensiva sektorer som exempelvis Life Science, IKT/tech, fordonsindustri och miljöteknik är viktig. En stor andel av landets nya innovativa företag startas i Stockholmsregionen, men bristen på finansiering är i många fall ett problem. Det finns därför skäl att i regionalfondsprogrammet genomföra insatser för att möjliggöra tillväxt för företagen i Stockholmsregionen. Att insatserna även bidrar till ett ökat inflöde av privat riskkapital i det regionala innovationssystemet är viktigt för Stockholmsregionens konkurrenskraft.

Utveckling av stödstrukturer

024 Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inklusive tjänster avseende ledning, marknadsföring och design)

Det finns i Stockholmsregionen ett förhållandevis väl utbyggt stödssystem för nyföretagande och stöd i tidiga skeden. Däremot är resurserna inom det innovations- och företagsfrämjande systemet svagare när det gäller stöd till innovationsbaserade startup-bolag och befintliga företag i tillväxtprocesser. Genom att rikta medlen mot avancerade stödtjänster för små och medelstora företag (SMF) och grupper av sådana företag (inkl. ledning, marknadsföring och design) omhändertas ambitionen att möta utmaningarna avseende företagens tillväxt och konkurrenskraft.

En viktig del i detta är att stödja processen för hållbar kommersialisering av innovationer, affärsutveckling och förmåga att växa i ett internationellt perspektiv. Detta kan bland annat göras genom att erbjuda stöd till företag via regionala innovations- och företagsfrämjande aktörer och stödstrukturer.

De bidragsfinansierade insatserna syftar till att exempelvis stärka regionala innovations- och företagsfrämjande aktörer samt stödstrukturer som kompletterar användandet av finansieringsinstrument och sammantaget stärker dessa samlade insatser i hela innovationssystemet till gagn för de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Målgrupperna utgörs av SMF som är verksamma i branscher inom Stockholmsregionens styrkeområden samt inom regionens strategi för smart specialisering, men också till aktörer inom det innovations- och företagsfrämjande systemet. Insatser fokuseras kring exempelvis bidrag, finansieringsinstrument, stödjande system och stödstrukturer via t ex. företagsfrämjande organisationer, forsknings- och innovationscentrum, ankarföretag (dvs. stora etablerade företag som bidrar till att kompetens och kunskaper flyttar till regionen) och sektorn för högre utbildning inklusive yrkeshögskolan.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Programmet framhåller att relevanta och riktade insatser för jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering prioriteras. Detta genomsyrar hela programperioden, såväl i programmets framtagande som dess utlysning, bedömning samt projektgenomförande. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Här betonas att främja kvinnor med utländsk bakgrunds möjligheter till företagande, affärsutveckling och internationalisering. I dagsläget fördelas majoriteten av offentliga stödmedel till manligt entreprenörskap, vilket stärker vikten att bidra till ett jämställt kompetensunderlag. Här vill vi också framhålla de möjligheter som mångfalden i Stockholmsregionens befolkning ger. Det har inte genomförts någon formell ex-ante bedömning avssende könspåverkan, men den samlade regionala erfarenheten visar på ett behov i linje med beskrivningen ovan. De insatser som genomförs kommer att följas upp och utvärderas inom programmets ramar.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla sär-skilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskri-vas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Vidare kan projekt inom detta specifika mål ha som huvudsakligt mål att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Genomförd analys ska visa varför projektet behövs och vilka problem inom jämställdhetsområdet som ska åtgärdas. Mål som tydligt påvisar en förflyttning mot ökad jämställdhet ska tas fram. Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Ej aktuellt

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Det EU-finansierade projektet Frontrunners for Sustainable Innovation leds av tre starka innovationskluster i Stockholmsregionen, dvs Kista Science City, Södertälje Science Park och Openlab samt Kungliga Tekniska Högskolan, ett av Europas ledande tekniska universitet som samlar studenter, forskare och fakultet från hela världen. Frontrunners for Sustainable Innovation hjälper små och medelstora företag att utveckla sina idéer snabbare och ta sina innovationer till marknaden. Det är en transnationell komponent beviljad inom ramen för Eruf med inriktning att möjliggöra utbyten i Östersjöregionen inriktade mot livsmedelsindustrin med det övergripande målet att skapa ett mer resiliellt livsmedelssystem, hållbart ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv.

Ytterligare exempel på en regional satsning är Stockholm Global som är den regionala exportsamverkan i Stockholms län. Genom Stockholm Global kan företag få stöd för att växa internationellt genom till exempel rådgivning, finansiering och nätverk som bl a möjliggör identifiering av affärspartners och samarbeten utomlands.

Vidare är Region Stockholm en aktiv part i flera samverkansorgan och program i Östersjöområdet, exempelvis CMPR, Central Baltic, Nordiska skärgårdssamarbetet. Det finns även möjligheter till samverkan inom hanlingsplanen för EUSBSR, inte minst inom policyområdet innovation och dess tydliga fokus på exempelvis samordning av finansieringskällor samt delat lärande genom kunskapsöverföring inom bl a hållbar tillväxt, samverkande ecosystem för innovation, forskning, SMF och digitalisering. Här kan Stockholm både bidra och tjäna på samverkan.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Stockholm är en tät kapitalförsörjningsmiljö med god tillgång på finansiering. Marknadskompletterande insatser bör därför fokuseras till specifika segment av SMF i tidiga faser, med högre riskprofil, som är underfinansierade av marknaden. Kommersialisering av forskning och avancerad teknikutveckling utgör exempel på underfinansierade segment med hög risk, i behov av uthållig finansiering i särskilt sådd- och uppstartsfas. Behov av proaktivitet mot marknaden, stöd till portfölj företag, samt finansiella behov hos SMF i tidiga faser, som vill växa, motiverar användningen av ägarkapital samt ägarkapitalsliknande instrument. Sådana instrument kan med fördel kompletteras av bidragsinsatser för att stärka kvaliteten i företagens efterfrågan på finansiering, såsom finansiell kompetensutveckling av företag. Detta möter regionens prioritering av marknadskompletterande finansiering för tillväxt genom forskningsintensivt företagande såsom livsvetenskaper, miljöteknik och informations- och kommunikationsteknologi, kommersialisering av innovationer samt integration av hållbarhetsaspekter.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	72,00	722,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO02	Företag som får bidrag	företag	2,00	24,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO03	Företag som får stöd genom finansieringsinstrument	företag	1,00	13,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	72,00	722,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	1,00	13,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
--------------	---------------	------	----------------	----	-----------	----------	--------------------	------------	------------	-----------	-------------

							referensvärde				
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR01	Antal skapade arbetstillfällen i enheter som får stöd	heltidsekvivalenter per år	0,00	2021	148,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR02	Privata investeringar som matchar offentligt stöd (varav bidrag respektive finansieringsinstrument)	euro	0,00	2021	9 521 039,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	137,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR04	Små och medelstora företag som inför marknadsförings- eller organisationsinnovationer	företag	0,00	2021	23,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	228,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Antal organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0,00	2021	13,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Företag	0,00	2021	39,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	021. Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag, inbegripet produktiva investeringar	6 564 423,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	024. Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inbegripet ledning, marknadsföring och design)	4 923 317,00
1	RSO1.3	Totalt			11 487 740,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	6 892 644,00
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Stöd genom finansieringsinstrument: eget kapital eller kapital likställt med eget kapital	4 595 096,00
1	RSO1.3	Totalt			11 487 740,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	11 487 740,00
1	RSO1.3	Totalt			11 487 740,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	11 487 740,00
1	RSO1.3	Totalt			11 487 740,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Enligt Tillväxtverkets undersökning ”Företagens villkor och verklighet” har kompetensförsörjning varit ett av de största tillväxthindren för små innovativa företag i Sverige och i Stockholmsregionen under de senaste åren. De små och medelstora företagen har svårt att konkurrera om kompetens inom bristyrken där större företag kan erbjuda bättre villkor. Redan idag finns stora svårigheter vid rekrytering av exempelvis mjukvaruutvecklare och inom produktionssidan finns bristande kompetens bland många unga innovativa företag.

Ett ökat entreprenörskap och skapandet av fler företag, inte minst för att utjämna fördelningen mellan olika målgrupper, geografier och branscher i länet samt att dessa i högre grad inkluderas i strukturomvandlingen är också en del av insatserna. Här är det även viktigt att öka implementeringen genom användning av digitalisering samt avancerad teknik.

För utveckling och genomförande av kompetensinsatser behöver utbildningsaktörer på olika nivåer involveras, exempelvis akademi, yrkeshögskolor, m.fl. Genom att aktörer i det företags- och innovationsstödande systemet erbjuder utbildning som stärker kunskaper och färdigheter i smart specialisering samt den entreprenöriella upptäckandeprocessen förstärks stödsystemets professionalism och effektivitet. I detta sammanhang är det också viktigt med strategiska innovationssamarbeten på både nationell och europeisk nivå som exempelvis inom Horisont Europa, Digitalt Europa. Dessa samarbeten kan dock kräva en strukturerad samordning baserad på exempelvis analyser av både möjligheter och behov bland länets quadruple helix aktörer för att utveckla innovationssystemets kapacitet och förmåga till att vidareutveckla prioriterade styrkeområden med smart specialisering som metod. Det kan även bli aktuellt med insatser för att säkerställa kompetens och därtill kopplade färdigheter för långsiktigt arbete med att utveckla det löpande arbetet med, och implementeringen av Stockholmsregionens strategi för smart specialisering.

Det finns även behov av direkt kompetenshöjande insatser och samarbeten inom prioriterade områdena för smart specialisering. Det kan utöver direkt kompetenshöjande insatser handla om exempelvis kompetensmatchning och samarbeten samt synergier med Europeiska socialfonden (ESF+) där programmen i vissa avseenden skulle kunna komplettera varandra för att bättre möta företagens kompetensbehov till stöd för smart specialisering. Med ökad tillgång till relevant kompetens kan aktörerna i stödsystemet bättre nå ut till företagen och genom professionell rådgivning och service utveckla färdigheter i smart specialisering och öka entreprenörskapet i takt med den hållbara strukturomvandlingen. Tillgången på och utvecklandet av kompetens är också avgörande för att kunna expandera och vara konkurrenskraftig på såväl den nationella som den globala marknaden.

Till behovet att utveckla och genomföra breda kompetensinsatser ska även möjligheterna att hantera klimatomställningen, inte minst i relation till Stockholmsregionens kontinuerliga och kraftigt förändrade demografiska struktur (RUFS 2050) säkerställas. Detta omfattar även särskild hänsyn till exempelvis normbrytande och attitydförändrande insatser till stöd för kvinnors och stora grupper av utlandsfödda nya svenskers delaktighet. Parallellt behöver system för validering av kunskaper utvecklas för att omställningen ska bli effektiv och bättre bidra till öka företags konkurrenskraft ur ett hållbarhetsperspektiv.

Det innovationsstödande systemet och samordning av utbildningsinsatser är av allmännyttig karaktär och saknar eget ekonomiskt utrymme, inkomster, och

egna ekonomiska incitament för att tillhandahålla de efterfrågade tjänsterna. Interventionerna inom detta specifika mål planeras att stöttas med bidrag då möjligheter för berörda aktörer att investera i kompetensstödande insatser är begränsad.

Interventionen inom prioriteringen bidrar till att möta regionens utmaningar för långsiktig hållbar utveckling genom att:

- främja samverkan och kunskapsutbyten mellan branscher, teknikområden och sektorer i syfte att möta samhällsutmaningar och öka tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag,
- främja regionens strategiska kompetensförsörjning,
- öka förmågan att attrahera och validera talanger och FoU-investeringar samt stärka regionens innovationskapacitet,
- utveckla och förstärka regionens färdigheter för smart specialisering.

Stödjande strukturer

023 Utveckling av färdigheter för smart specialisering, industriell omvandling, entreprenörskap och företags anpassningsförmåga

Insatserna handlar exempelvis om att stärka regionala strukturer för att identifiera kompetensbehov inom länets prioriterade områden för smart specialisering (vilket inkluderar de sju kriterierna för det nödvändiga villkoret för smart specialiseringsstrategins genomförande) och utveckla kompetensförsörjningsinsatser samt erbjuda dessa till företag och andra relevant aktörer.

En viktig del i ambitionen att utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap är att exempelvis stärka regionala strukturer och identifiera kompetensbehov inom den smarta specialiseringsstrategins prioriterade områden samt inom de sju kriterier som formulerar det nödvändiga villkoret för smart specialiseringsstrategins genomförande. Dessa kunskapshöjande insatser stärker det långsiktiga lärandet för smart specialisering, strukturomvandling, entreprenörskap och entreprenöriellt upptäckande (EDP), men ökar även möjligheterna till att stärka regionens strategiska kompetensförsörjning och dess möjligheter att attrahera talanger genom exempelvis bättre validering. Sammantaget bidrar dessa insatser till att stärka länets samlade innovationsförmåga, entreprenörskap och därigenom även länets långsiktiga internationella konkurrenskraft, i linje med smart specialiseringsstrategins övergripande målsättning.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den huvudsakliga målgruppen är aktörer som bidrar till att öka kunskapen om, och användandet av, smart specialisering och kompetensstärkande insatser inom prioriterade områden. Länets företags- och innovationsfrämjande system, dess innovationsnoder har tillsammans med offentliga insatser och befintliga strukturer som t ex kompetensarena Stockholm en viktig en viktig roll att fylla inom denna prioritering. Det kan handla om aktörer och kompetensstärkande strukturer som möter små och medelstora företag och andra aktörer för att utveckla och kompetensförstärka inom berörda områden till stöd för smart specialisering. Det är även viktigt att utveckla den interna regionala kompetensen för att koordinera och utveckla arbetet med smart specialisering i Stockholmsregionen.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Programmet framhåller att relevanta och riktade insatser för jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering prioriteras. Detta genomsyrar hela programperioden, såväl i programmets framtagande som dess utlysning, bedömning samt projektgenomförande. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

En viktig del av denna intervention är t ex kunskapshöjande insatser och tillgången på spetskompetenser, inte minst avseende entreprenörskap. I dagsläget fördelas en majoritet av offentliga stödmedel till manligt entreprenörskap, vilket kan medföra att önskad kompetens inte nyttjas till sin fulla grad då exempelvis kvinnor med utländsk bakgrund riskerar att undantas. Detta kommer att säkerställas under kommande utlysningar. Det har inte genomförts någon ex-ante bedömning avseende könspåverkan, de insatser som genomförs kommer att följas upp och utvärderas inom programmets ramar.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla sär-skilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskri-vas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Vidare kan projekt inom detta specifika mål ha som huvudsakligt mål att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Genomförd analys ska visa varför projektet behövs och vilka problem inom jämställdhetsområdet som ska åtgärdas. Mål som tydligt påvisar en förflyttning mot ökad jämställdhet ska tas fram. Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Ej aktuellt

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Region Stockholm deltar idag i Interreg-projektet Cohes3ion som syftar till att i samverkan med 8 olika regioner i EU stärka arbetet med smart specialisering, inte minst inom våra fyra utpekade smarta specialiseringsområden. Projektet bidrar även till ömsesidigt gränsöverskridande lärande som stärker forsknings- och innovationsaktörernas innovationsförmåga för ökad regional tillväxt samt ökar möjligheten till samarbeten och territoriell sammanhållning inom EU. För Stockholmsregionen har Cohes3ion bidragit till ökad kunskap och förståelse för smart specialisering och EU:s förväntningar på dess genomförande. Cohes3ions aktiviteter och lärdomar har även integrerats i planeringsprocessen för att genomföra Stockholmsregionens näringslivs- och tillväxtstrategi inklusive strategin för smart specialisering, vilket ytterligare ökar samspelet och stärker implementeringen av Interreg-projektets förtjänster hos aktörer i regionen.

Det finns även möjligheter till samverkan inom handlingsplanen för EUSBSR, inte minst inom policyområdet innovation och dess tydliga fokus på bl. a delat lärande genom kunskapsöverföring inom hållbar tillväxt, samverkande ecosystem för innovation, forskning, SMF och digitalisering. Här kan Stockholm både bidra och tjäna på samverkan till stöd för genomförandet av regionens strategi för smart specialisering och utveckling inom strategins prioriterade områden. Vidare kan det även finnas lärdomar att inhämta från avslutade projekt med stöd från Eruf inom BSR-programmet som exempelvis Go Smart & Excel BSR med det övergripande målet att öka kapaciteten hos innovationsaktörer i Östersjöregionen.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Ej aktuellt

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	2,00	40,00
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	2,00	40,00
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO16	Deltaganden av institutionella intressenter i entreprenörprocessen	institutionella aktörers deltagande	1,00	20,00
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO101	SMF som investerar i kompetens för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap	företag	2,00	40,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR98	Personal i små och medelstora företag som avslutar kompetensutveckling för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (per färdighet: teknik, förvaltning, entreprenörskap, grön kompetens, annan)	deltagare	0,00	2021	120,00	Projekt	
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Företag	0,00	2021	24,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	023. Utveckling av färdigheter för smart specialisering, industriell omvandling, entreprenörskap och företags anpassningsförmåga	3 282 210,00
1	RSO1.4	Totalt			3 282 210,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	3 282 210,00
1	RSO1.4	Totalt			3 282 210,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	3 282 210,00
1	RSO1.4	Totalt			3 282 210,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.4	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	3 282 210,00
1	RSO1.4	Totalt			3 282 210,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa genom främjande av en ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi bidrar även till en minskad klimatpåverkan. I Klimatfärdplan 2050 för regionen framhålls att en kombination av insatser krävs för att åstadkomma en minskad klimatpåverkan, bl.a. kravställande i upphandlingar, tekniska lösningar, affärsmodeller och beteendeförändringar. Regionens innovationsförmåga är hög, men trots detta är det viktigt att främja företagens innovationsförmåga, kunskap och teknikanvändning inom den gröna omställningen i allmänhet och en cirkulär och resurseffektiv ekonomi i synnerhet, vilket även bidrar till att nå klimatmålen. Detta innefattar bl.a. design av produkter, förädlade metoder för produktion, intelligent resursanvändning samt affärsmodeller avseende såväl resurs- och energieffektivitet som klimatfrämjande åtgärder. Även utveckling av regionens fysiska struktur kan bidra till en ökad resurseffektivitet, t.ex. genom en ökad tillgänglighet till funktioner vars användning kan bidra till minskade koldioxidutsläpp. Övergång till cirkulär ekonomi kräver även en ökad klimatmedvetenhet och insatser från många aktörer, såväl privata företag, sociala entreprenörer som forskningsaktörer och utbildningsaktörer. Utöver de utsläpp som uppstår i länet är det viktigt att framhålla vikten av att identifiera och åtgärda de utsläpp som indirekt orsakas av Stockholmsregionens invånare och verksamheter.

Övergången till cirkulär ekonomi innebär intensifiering av en omställningsprocess som kräver en ökad kunskapsnivå hos både företag och en bred allmänhet för att bidra till såväl en förstärkt klimatmedvetenhet som hållbara konsumtionsmönster. Då företagens kunskapsnivå på flera områden kan behöva öka och den kommersiella potentialen är osäker behövs bidrag i form av stöd, t.ex. genom tillgång till nätverk, forskning och utveckling och kompetens, för att driva omställningsprocesserna framåt. Detta eftersom ekonomiska incitament och ekonomiskt utrymme ofta saknas i små- och medelstora företag att investera egna medel i tidiga skeden kring affärsässig och miljömässig potential för omställning. Det stora fokuset på hållbar omställning medför också att företagens ekonomiska egenintressen stundtals är sekundära i interventionerna. Den typ av bidrag som nämns ovan kan därför behövas för att motivera företagen till att delta i omställningsprocesserna i de fall där det inte finns ett tillräckligt starkt ekonomiskt incitament för företaget att själv investera. Till detta ska även behovet av bred kunskapsspridning för att skapa hållbara konsumtionsmönster och ett hållbart beteende framhållas. Dessa insatser kopplas till behovet att bygga och utveckla stödstrukturer som ökar samverkanskapaciteten mellan företag, offentlig sektor, lärosäten och civilsamhälle för en förstärkt grön omställning. Den breda kunskapsspridningen och utvecklandet av dessa samverkansstrukturer är av icke-kommersiell karaktär och behöver därför finansieras genom bidrag.

Interventioner för det specifika målet har valts för att möta beskrivna utmaningar. Insatserna är i linje med målen i Sveriges NECP som utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet. Stockholm avser att arbeta brett med omställningen till en cirkulär ekonomi i enlighet med EU:s ambitioner. Det vill säga utifrån ett helhetsperspektiv där samtliga resurser, inklusive energi, betraktas som integrerade delar. Stockholm har stor potential till att minska klimatavtryck genom att arbeta med effektivare material- och energianvändning samt utfasning av fossil energi

som viktiga delar av en cirkulär ekonomi. Avgränsningar till särskilda sektorer eller särskilda delar av ekonomin avses inte göras eftersom grundidén med en cirkulär ekonomi är att koppla samman resursflöden från skilda sektorer och verksamheter.

Interventionerna inom prioriteringen bidrar till att möta regionens utmaningar för långsiktig hållbar utveckling genom att:

- främja utveckling och implementering av mer effektiva, hållbara processer, innovativa lösningar och ny miljöteknik, t.ex. öka produkters effektivitet, livslängd och reparerbarhet,
- öka resurs- och energieffektivitet samt främja cirkulär omställning i SME, inklusive stödja små och innovationsbaserade företags process från innovation till implementering, utveckla alternativa material och främja återanvändning och användandet av återvunnet material i produkter, inklusive en hållbar utveckling av plastens livscykel, huvudsakligen genom att öka förutsättningarna för detta,
- identifiera resurs- och klimateffektiva synergiåtgärder och systematiskt främja övergången till en mer cirkulär ekonomi, t.ex. genom industriell symbios och samverkan,
- främja omställningen i regionens markanvändning och fysisk miljö så att förutsättningarna ökar för en cirkulär koldioxidsnål ekonomi,
- främja en ökad klimatmedvetenhet, som stödjer hållbara konsumtionsmönster och ett hållbart beteende.

Insatserna kan växlas upp genom samverkan och synergier mellan interventionerna inom det specifika målet samt med relevanta insatser inom politiskt mål 1, särskilt vad gäller intervention 030.

Företagsstöd

046 Stöd till enheter som tillhandahåller tjänster som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi och till klimatresiliens, inklusive åtgärder för ökad medvetenhet

Som en del av ambitionen om en cirkulär och koldioxidsnål ekonomi kan insatser genomföras som främjar utveckling av tjänster som bidrar till en cirkulär, koldioxidsnål ekonomi med effektiv resurs- och energianvändning. Detta kan innefatta tjänster som bidrar till utveckling av innovativa, mer cirkulära varor, tjänster och affärsmodeller. Tjänsterna kan också handla om främjandet av mer cirkulära konsumtionsmönster och ett hållbart beteende som bidrar till cirkulär ekonomi. Exempel kan vara tjänster inom produktdesign- och utveckling, innovation, digitala lösningar, beräkningsverktyg, marknadsföring, informationsspridning, instrument för industriell symbios och för hantering av materialflöden genom livscykeln.

Stödjande strukturer

040 Energieffektivitet och demonstrationsprojekt i små och medelstora företag eller stora företagsamt stödåtgärder i överensstämmelse med energieffektivitetskriterierna

Som en del av ambitionen om en cirkulär och koldioxidsnål ekonomi kan insatser genomföras som främjar utveckling, test, demonstration samt implementering av mer effektiva processer, innovativa lösningar och ny miljöteknik som bidrar till en cirkulär ekonomi. Företags aktiviteter kan bidra till en cirkulär koldioxidsnål ekonomi både genom utveckling av processer och produkter. Processerna kan utvecklas för att bli mer resurs- och energieffektiva och produktutveckling kan ske genom att produkters effektivitet, livslängd och reparerbarhet ökar. Även utveckling av alternativa material och främjandet av återvunnet material i produkter är vägar till en cirkulär ekonomi. Ett exempel på ett viktigt område att arbeta med när det gäller detta är produktkedjor som

innehåller plast. Särskilt SMF kan behöva ta del av insatser eller resultat av projekt för att bättre kunna bidra till den cirkulära ekonomin, men även större företag eller organisationer kan genom insatser öka sitt bidrag, t.ex. som sk. lokomotiv eller upphandlare. Fysiska strukturer i samhället kan också stödja övergången till en cirkulär ekonomi. Offentlig sektor och aktörer inom det stödjande systemet har en viktig roll för att möjliggöra utveckling av cirkulära, resurs- och energieffektiva lösningar som minskar klimatpåverkan, tillsammans med akademi och näringsliv. Projekten inom interventionen ska i genomsnitt åstadkomma en minst 30-procentig minskning av de direkta och indirekta växthusgasutsläppen.

075 Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag

Som en del av ambitionen om en cirkulär och koldioxsnål ekonomi kan insatser genomföras som främjar en hållbar produktion som bidrar till resurs- och energieffektivisering och minskade utsläpp av växthusgaser. I Stockholmsregionens strategi för smart specialisering är industriell omställning genom hållbar produktion ett av fyra prioriterade områden. Stockholm är, trots att näringslivsstrukturen domineras av kunskapsintensiva tjänsteföretag, landets näst största industriregion. Det finns aktörer i regionen har påbörjat ett utvecklingsarbete med ambition om att etablera en nationell nod i Södertälje inom hållbar produktion. Det finns även andra industriella noder eller plattformar där företag kan samverka i Stockholmsregionen, där stöd till utveckling av hållbara produktionsprocesser är relevant. Insatserna kan möjliggöra uppkomsten av stödjande strukturer för hållbar produktion, resurs- och energieffektivisering av processer inom industrin eller i demonstrationsprojekt som bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

De slutliga målgrupperna för insatserna är främst små och medelstora företag som kan utveckla och implementera effektiva och cirkulära innovationer och lösningar som kan bidra till en minskad klimatpåverkan genom resurs- och energieffektivisering, minskade utsläpp av växthusgaser och mer hållbar produktion. Detta kan ske framförallt genom stödjande strukturer eller samverkanplattformar mellan t.ex. företag, offentlig sektor och akademi. Eftersom en stor del av klimatpåverkan och resursförbrukningen kommer från byggnation är såväl utövande som stödjande aktörer inom byggnadssektorn samt fastighetsägare inom såväl privat som offentlig sektor även viktiga målgrupper för insatser inom resurseffektivisering och minskad klimatpåverkan. Offentliga aktörer, akademien, stora företag, företagsnoder samt samverkansplattformar och -nätverk har även en viktig roll som främjande målgrupp för att samla aktörer, efterfråga produkter, genomföra projekt och för att sprida resultat och erfarenheter till små och medelstora företag inom olika branscher.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Programmet framhåller att relevanta och riktade insatser för jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering prioriteras. Detta genomsyrar hela programperioden, såväl i programmets framtagande som dess utlysning, bedömning samt projektgenomförande. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna inom programmet.

Genom kommande utlysningar bereds för ett brett och inkluderande deltagande, i linje med programmets framhållande av relevanta och riktade insatser för jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering. Resultaten av finansierade projekt ska när relevant vara såväl inkluderande som tillgängliga utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Det har inte genomförts någon ex-ante bedömning avssende könspåverkan, de insatser som genomförs kommer att följas upp och utvärderas inom programmets ramar.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Vidare kan projekt inom detta specifika mål ha som huvudsakligt mål att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Genomförd analys ska visa varför projektet behövs och vilka problem inom jämställdhetsområdet som ska åtgärdas. Mål som tydligt påvisar en förflyttning mot ökad jämställdhet ska tas fram. Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Ej aktuellt.

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Genom Mälardalen Industrial Technology Center (MITC) och Mälardalens högskola i samarbete med Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) har en process

för att införa Swedish European Digital Innovation Hub for Smart Manufacturing Industries (MACHINA) i Stockholm startat. Region Stockholm deltar i projektet SmartEdge (Sustainable Metropolitan Areas and the Role of The Edge City) som pågår fram till år 2022 och stöttar regionala stadskärnor att ställa om mot en mer klimatsmart ekonomi. I Stockholms län fokuserar SmartEdge på klimatsmart utveckling av de regionala stadskärnorna i Stockholmsregionen och bidrar till länets klimatarbete samt till genomförandet av RUFS 2050.

Region Stockholm är även en aktiv medlem i nätverket METREX (The Network of European Metropolitan Regions and Areas) som utgör en plattform för utbyte av kunskap, expertis och erfarenheter gällande regionala utvecklingsfrågor och för åtgärder i frågor av gemensamt intresse. Vidare är Region Stockholm med tanke på Stockholms läns geografiska läge en aktiv part i flera samverkansorgan och program i Östersjöområdet - exempelvis CMPR, Central Baltic, Nordiska skärgårdssamarbetet. Det finns även möjligheter till samverkan inom handlingsplanen för EUSBSR, exempelvis inom policyområdena innovation, energi och bioekonomi. Här kan Stockholm både bidra och tjäna på samverkan.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inte aktuellt

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	7,00	131,00
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	7,00	131,00
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWO01	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	1,00	14,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	23,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	RCR29	Uppskattade växthusgasutsläpp	ton koldioxidekvivalenter/år	9 539,00	2022	9 062,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	39,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR1b	Antal företag som utvecklar cirkulära produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	39,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR02	Antal organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0,00	2021	14,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Företag	0,00	2021	1 050,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	040. Energieffektivitet och demonstrationsprojekt i små och medelstora företag eller stora företag samt stödåtgärder i överensstämmelse med energieffektivitetskriterier	3 282 211,00
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	046. Stöd till enheter som tillhandahåller tjänster som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi och till klimaresiliens, inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet	3 282 212,00
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	075. Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag	3 282 212,00

2	RSO2.6	Totalt				9 846 635,00
---	--------	--------	--	--	--	--------------

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	01. Bevilja	9 846 635,00
2	RSO2.6	Totalt			9 846 635,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	9 846 635,00
2	RSO2.6	Totalt			9 846 635,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	Mer utvecklade regioner	02. Jämställdhetsintegrering	9 846 635,00
2	RSO2.6	Totalt			9 846 635,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.2. Prioriteringar för tekniskt bistånd

3. Finansieringsplan

Referens: artikel 22.3 g i, ii och iii, artikel 112.1, 112.2 och 112.3 samt artiklarna 14 och 26 i förordningen om gemensamma bestämmelser

3.1. Överföringar och bidrag (1)

Referens: artiklarna 14, 26 och 27 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Programändring relaterad till	☐ bidrag till InvestEU
	☐ överföring till instrument med direkt eller indirekt förvaltning
	☐ överföring mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder

1) Endast tillämpligt på programändringar i enlighet med artiklarna 14 och 26, med undantag för kompletterande överföringar till FRO i enlighet med artikel 27 i förordningen om gemensamma bestämmelser. Överföringarna ska inte påverka den årliga fördelningen av anslagen på nivån för den fleråriga budgetramen för en medlemsstat.

Tabell 15A: Bidrag till InvestEU* (uppdelning per år)

Bidrag från		Bidrag till	Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	InvestEU-fönster	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

* För varje ny ansökan om bidrag ska de totala beloppen för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Tabell 15B: Bidrag till InvestEU* (sammanfattning)

Fond	Regionkategori	Hållbar infrastruktur (a)	Innovation och digitalisering (b)	Små och medelstora företag (c)	Sociala investeringar och kompetens (d)	Totalt (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Totalt						

* Kumulativa belopp för alla bidrag som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om bidrag ska de totala beloppen för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Motivering, med beaktande av hur dessa belopp bidrar till uppnåendet av de politiska mål som har valts i programmet i enlighet med artikel 10.1 i InvestEU-förordningen

--

Tabell 16 A: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning (fördelning per år)

Överföringar från		Överföringar till	Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	Regleringsform	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

Tabell 16B: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning* (sammanfattning)

Fond	Regionkategori	Totalt
Totalt		

* Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning – Motivering

--

Tabell 17 A: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder* (fördelning per år)

Överföringar från		Överföringar till		Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

* Överföring till andra program. Överföringar mellan Eruf och ESF+ måste ske inom samma regionkategori.

Tabell 17B: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder (sammanfattning)

	Eruf			ESF+			Sammanhållningsfonden	EHFVF	Amif	ISF	Instrumentet för gränsförvaltning och visering	Totalt
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner						
Totalt												

Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och regionkategori anges i en programändring.

Överföringar mellan fonder med delad förvaltning, inbegripet mellan sammanhållningspolitiska fonder – Motivering

--

3.2. FRO: anslag inom programmet och överföringar (1)

3.3. Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen

Tabell 19 A: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, inom programmet (fördelning per år)

Överföringar från	Överföringar till	Uppdelning per år					
		Regionkategori*	Regionkategori*	2025	2026	2027	Totalt

* Gäller endast Eruf och ESF+

Tabell 19B: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, till andra program (fördelning per år)

Överföringar från	Överföringar till	Uppdelning per år					
		Regionkategori*	Regionkategori*	2025	2026	2027	Totalt

* Gäller endast Eruf och ESF+

3.4. Överföringar tillbaka (1)

Tabell 20 A: Överföringar tillbaka (uppdelning per år)

Överföringar från InvestEU eller annat unionsinstrument	Överföringar till		Uppdelning per år						
	Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

1) Gäller endast programändringar för medel som förs tillbaka från andra unionsinstrument, däribland delar av Amif, Fonden för inre säkerhet och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning, eller från InvestEU.

Tabell 20B: Överföringar tillbaka* (sammanfattning)

Från	Till						
InvestEU/instrument	Eruf			ESF+			Sammanhållningsfonden
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Utvecklad	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Utvecklad	

* Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

3.5. Anslag per år

Referens: artikel 22.3 g i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artiklarna 3, 4 och 7 i FRO-förordningen

Tabell 10: Anslag per år

Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Totalt
							Anslag utan flexibilitetsbelopp	Flexibilitetsbelopp	Anslag utan flexibilitetsbelopp	Flexibilitetsbelopp	
Eruf*	Mer utvecklade regioner	0,00	5 802 631,00	5 896 046,00	5 991 366,00	6 088 590,00	2 522 775,00	2 522 775,00	2 573 352,00	2 573 351,00	33 970 886,00
Totalt Eruf		0,00	5 802 631,00	5 896 046,00	5 991 366,00	6 088 590,00	2 522 775,00	2 522 775,00	2 573 352,00	2 573 351,00	33 970 886,00
Totalt		0,00	5 802 631,00	5 896 046,00	5 991 366,00	6 088 590,00	2 522 775,00	2 522 775,00	2 573 352,00	2 573 351,00	33 970 886,00

* Belopp efter den kompletterande överföringen till FRO.

3.6. Totala anslag per fond och nationell medfinansiering

Referens: artiklarna 22.3 g ii, 22.6 och 36 i förordningen om gemensamma bestämmelser

För målet Investering för sysselsättning och tillväxt: program som använder tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser enligt valet i partnerskapsöverenskommelsen.

Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag

Politiskt mål nummer/FRO:s specifika mål nummer eller tekniskt bistånd	Prioritering	Beräkningsunderlag för unionens stöd	Fond	Regionkategori*	Unionsbidrag (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Fördelning av unionsbidrag				Nationellt bidrag (d)=(e)+(f)	Preliminär fördelning av det nationella bidraget		Totalt (g)=(a)+(d)	Medfinansieringsgrad (h)=(a)/(g)
						Bidrag från unionen		Flexibilitetsbelopp			Offentlig (e)	Privat (f)		
						utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (b)	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (c)	utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (i)	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (j)					
1	1	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	23 779 620,00	19 528 823,00	683 509,00	3 446 656,00	120 632,00	35 669 430,00	32 102 487,00	3 566 943,00	59 449 050,00	40,000000000000%
2	2	Totalt	Eruf	Mer utvecklade regioner	10 191 266,00	8 369 496,00	292 932,00	1 477 139,00	51 699,00	15 286 899,00	13 758 209,00	1 528 690,00	25 478 165,00	40,000000000000%
Totalt			Eruf	Mer utvecklade regioner	33 970 886,00	27 898 319,00	976 441,00	4 923 795,00	172 331,00	50 956 329,00	45 860 696,00	5 095 633,00	84 927 215,00	40,000000000000%
Totalsumma					33 970 886,00	27 898 319,00	976 441,00	4 923 795,00	172 331,00	50 956 329,00	45 860 696,00	5 095 633,00	84 927 215,00	40,000000000000%

* För Eruf och ESF+: mindre utvecklade, övergångsregioner, mer utvecklade, och, i förekommande fall, särskilda anslag för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena. För Sammanhållningsfonden: ej tillämpligt. För tekniskt bistånd beror tillämpningen av regionkategorier på valet av en fond.

** Ange de totala FRO-medlen, inbegripet det kompletterande stöd som överförs från Eruf och ESF+. Tabellen ska inte omfatta beloppen i enlighet med artikel 7 i FRO-förordningen. När det gäller tekniskt bistånd som finansieras från FRO ska FRO-medlen delas upp i medel rörande artiklarna 3 och 4 i FRO-förordningen. För artikel 4 i FRO-förordningen finns det inget flexibilitetsbelopp.

4. Nödvändiga villkor

Referens: artikel 22.3 i i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 12: Nödvändiga villkor

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
1. Effektiva mekanismer för övervakning av marknaden för offentlig upphandling			Ja	Övervakningsmekanismer har införts och omfattar alla offentliga kontrakt och upphandlingen av dem inom ramen för fonderna i enlighet med unionens upphandlingslagstiftning. Det kravet omfattar följande: 1. Arrangemang för att säkerställa insamling av effektiva och tillförlitliga uppgifter om offentliga upphandlingsförfaranden som överstiger unionens tröskelvärden enligt rapporteringsskyldigheterna i artiklarna 83 och 84 i direktiv 2014/24/EU och artiklarna 99 och 100 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	<p>Lag (2016:1145) om offentlig upphandling https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20161145-om-offentlig-upphandling_sfs-2016-1145</p> <p>Upphandlingsförordning (2016:1162) https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/upphandlingsforordning-20161162_sfs-2016-1162</p> <p>Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik</p> <p>Upphandlingsmyndighetens föreskrift (UFS 2020:1) om insamling av uppgifter för statistikändamål</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen. Den 1 juli 2020 trädde en ny lag om upphandlingsstatistik i kraft. Lagen skapar förutsättningar för att samla in uppgifter om offentliga upphandlingar och att publicera mer tillgänglig statistik. Den nya lagen innebär att upphandlingar ska annonseras i registrerade annonsdatabaser som är skyldiga att lämna uppgifter till den myndighet som har huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet. Upphandlingsmyndigheten är statistikmyndighet och ansvarar för statistikdatabasens drift och innehållet i statistikdatabasen. Upphandlingsmyndigheten ska rapportera avvikelser av vikt från rapporteringsskyldigheten till Konkurrensverket. Konkurrensverket är registermyndighet för annonsdatabaser. Konkurrensverket är också ansvarig att utöva tillsyn över registrerade annonsdatabaser. Konkurrensverket har enligt lagen om upphandlingsstatistik möjlighet att meddela de förelägganden som behövs för att lagen eller de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska efterlevas.</p>
				2. Arrangemang för att	Ja	Lag (2019:668) om	Statistikdatabasen ska innehålla

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				<p>säkerställa att uppgifterna omfattar minst följande delar:</p> <p>a) Konkurrensens kvalitet och intensitet: namnen på den vinnande anbudsgivaren, antalet ursprungliga anbudsgivare och kontraktsvärdet.</p> <p>b) Information om det slutliga priset efter slutförandet och om små och medelstora företags deltagande som direkta anbudsgivare, om sådan information tillhandahålls i de nationella systemen.</p>		<p>upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning--2020332-om-upphandlingsstatistik_sfs-2020-332</p> <p>Upphandlingsmyndighetens föreskrift (UFS 2020:1) om insamling av uppgifter för statistikändamål https://www.konkurrensverket.se/upphandling/registrerade-annonsdatabaser/lagar-och-forordningar-annonsdatabaser/</p> <p>Upphandlingsförordningen (2016:1162)</p>	<p>uppgifter från och om annonser om upphandling. Uttrycket ”från och om annonser” tar dels sikte på att det är fråga om vissa uppgifter som finns uttryckligen angivna i själva annonserna om upphandling. Uttrycket tar också sikte på s.k. metadata, det vill säga uppgifter som inte direkt anges i själva annonsen men som ändå hör till den. De uppgifter från och om annonser om upphandling som ska lämnas till statistikmyndigheten framgår av bilaga A till UFS 2020:1.</p> <p>Statistikdatabasen får även innehålla andra uppgifter om upphandling som behövs för att ta fram statistik.</p> <p>En registrerad annonsdatabas ska ha en funktion som gör det möjligt att identifiera enskilda upphandlingar bland de annonser som publiceras i annonsdatabasen.</p>
				<p>3. Arrangemang för att säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna övervakar och analyserar uppgifterna i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.</p>	Ja	<p>Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket</p> <p>Konkurrensverkets tillsynsverksamhet 2020 https://www.konkurrensverket.se/informationsmaterial/rapportlista/konkurrensverkets-tillsynsverksamhet-2020/</p> <p>Rapport: Statistik om offentlig upphandling 2020</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling.</p> <p>I Konkurrensverkets tillsynsrapport för 2020 beskrivs hur konkurrensverkets verksamhet såg ut under 2020. I rapporten redogörs för prioriteringar och såväl utredningar som rapporter och internationellt samarbete.</p> <p>Konkurrensverket är registermyndighet</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kunskapsbank-for-offentliga-affarer/publikationer/	<p>för annonsdatabaser. Det innebär bl.a. att Konkurrensverket utövar tillsyn över de registrerade annonsdatabaserna.</p> <p>Upphandlings-myndigheten har utsetts till statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlings-området.</p> <p>Upphandlingsmyndighetens rapport Statistik om offentlig upphandling 2020 innehåller statistik om överprövningar, avbrutna upphandlingar, små och medelstora företags samt idéburna organisationers deltagande i upphandling m.m.</p>
				4. Arrangemang för att offentliggöra resultaten av analysen i enlighet med artikel 83.3 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.3 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	<p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2015527-med-instruktion-for_sfs-2015-527</p> <p>Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2019668-om-</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling.</p> <p>Upphandlings-myndigheten har utsetts till statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlings-området.</p> <p>Idag redovisas statistiken på en övergripande nivå. Dock pågår arbete med att leverantörer, upphandlare, beslutsfattare, media och andra kunna få ut den statistik de behöver på ett enkelt</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						upphandlingsstatistik_sfs-2019-668	och smidigt sätt direkt från statistikdatabasen. Information som ska gå att få fram är bl.a. hur många upphandlingar som annonseras inom olika branscher och segment, till vilket värde, hur konkurrensen ser ut och vilka som vinner upphandlingarna.
				5. Arrangemang för att säkerställa att alla uppgifter som tyder på misstänkt uppgjorda anbudsgivningar överlämnas till de behöriga nationella organen i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning--2020332-om-upphandlingsstatistik_sfs-2020-332 Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20071117-med-instruktion-for_sfs-2007-1117 Konkurrensverkets tillsynsverksamhet 2020 https://www.konkurrensverket.se/informationsmaterial/rapportlista/konkurrensverkets-tillsynsverksamhet-2020/	Konkurrensverket är tillsynsmyndighet över konkurrensreglerna och lägger särskild vikt vid kartellbekämpning, vid att ingripa mot privata och offentliga aktörer som missbrukar en dominerande ställning på marknaden samt mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. I Konkurrensverkets tillsynsrapport för 2020 beskrivs hur konkurrensverkets verksamhet såg ut under 2020. I rapporten redogörs för prioriteringar och såväl utredningar som rapporter och internationellt samarbete.
2. Verktyg och kapacitet för en effektiv tillämpning av reglerna om statligt stöd			Ja	De förvaltande myndigheterna har verktyg och kapacitet för att kontrollera efterlevnaden av reglerna för statligt stöd: 1. För företag i svårigheter och företag som omfattas av ett krav på återbetalning.	Ja	Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013388-om-tillampning-av-europeiska_sfs-2013-388	I Sverige finns det inte en central myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över att EUF-fördragets statsstödsregler efterlevs i Sverige, utan det är den stödgivande myndigheten som ansvarar för kontroller av stödmottagare och eventuella återkrav.

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>Förordning (2016:605) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler</p> <p>www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2016605-om-tillampning-av_sfs-2016-605</p> <p>Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar Skr. 2020/21:102</p>	<p>Kontrollen av företag i svårigheter görs således hos respektive förvaltande myndighet (FM) via kreditupplysningstjänsten för en första riskvärdering som kan leda vid behov till ytterliga kontroller. Myndigheterna har tillgång till kommersiella kreditinformationstjänster och har enligt sina stödordningar rätt att begära in uppgifter för kontroll från stödmottagande företag. Det s.k. Deggendorf-villkoret bevakas fortlöpande. FM kontrollerar regelbundet vilka beslut Kommissionen fattat i ärenden som rör Sverige. Kontrollen görs manuellt via Kommissionens hemsida Recovery of Unlawful aid.</p> <p>I Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar är Riksrevisionens övergripande slutsats att det i de allra flesta fall finns goda motiv till att ha ett delat myndighetsansvar för statliga stöd, se Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar Skr. 2020/21:102</p>
				2. Genom tillgång till expertrådgivning och vägledning i frågor om statligt stöd från experter på statligt stöd vid lokala eller nationella organ.	Ja	<p>Förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket</p> <p>www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2009145-med-instruktion-for_sfs-2009-145</p>	<p>I Sverige finns det inte en central myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över att EUF-fördragets statsstödsregler efterlevs i Sverige, utan det är den stödgivande myndigheten som ansvarar för kontroller av stödmottagare. Expertrådgivning finns internt hos den aktuella förvaltande myndigheten (FM), samt hos Upphandlingsmyndigheten</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2015527-med-instruktion-for_sfs-2015-527</p> <p>Lagen (2013:388) om tillämpning av EUs statsstödsregler Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler</p>	<p>(UM). UM har i uppdrag att ge vägledning till kommuner och regioner om EU:s statsstödsregler och även FM kan vända sig till dem. UM har en hemsida med frågor och svar och ger telefonsupport i statsstödsfrågor.</p> <p>Tillväxtverket (TVV) har ett utpekat uppdrag att informera om statsstöd på central, regional och lokal nivå. För ERUF och FRO där TVV är FM tillhandahåller TVV både expertrådgivning och vägledning.</p> <p>Inom Regeringskansliet finns därutöver en samordningsfunktion för statsstödsfrågor vid Näringsdepartementet (N-dep).</p> <p>Alla myndigheter har en skyldighet att informera N-dep innan de lämnar ett statligt stöd.</p> <p>Enheten har experter på statligt stöd och kan bistå med information och rådgivning om statsstödsreglernas tillämpning, men kan inte ge råd om beslut i ett enskilt ärende.</p>
3. Effektiv tillämpning och genomförande av stadgan om de grundläggande rättigheterna			Ja	<p>Effektiva mekanismer finns för att säkerställa överensstämmelse med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan) och omfattar följande:</p> <p>1. Arrangemang för att säkerställa att de program som stöds av fonderna och deras genomförande överensstämmer med relevanta bestämmelser i</p>	Ja	<p>EU-stadgan. Lag (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän. Även regeringsformen och riksdagsordningen innehåller regleringar av JO:s uppgifter.</p> <p>Lag (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn som reglerar tillsynsuppgiften.</p>	<p>Stadgan är rättsligt bindande för Sverige. Myndigheter är skyldiga att respektera rättigheterna, iakttå principerna och främja tillämpningen av rättigheterna när unionsrätten tillämpas. Det innebär att förvaltande myndighet (FM) är bundna av reglerna vid framtagning av programmen. Flera av rättigheterna är direkt adresserade i regeringens riktlinjer för programmen. I genomförandet ingår det i FMs rutiner</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				stadgan.		https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-19751339-om-justitiekanslerns-tillsyn_sfs-1975-1339	att göra en kontroll mot relevanta artiklar. För att kontrollerna ska få genomslag tillhandahåller FM en utbildning som riktar sig till samtliga involverade i programmets processer. För att kontrollera efterlevnaden av stadgan kontrolleras utlysningar, urvalskriterier, ansökningar och rapporter mot en checklista. Vid överprövning av beslut av FM kan även domstolar pröva om beslutet är i överensstämmelse med stadgan. Därutöver finns det ett system av ombudsmän som granskar att myndigheter efterlever lagar och andra författningar samt fullgör sina skyldigheter. Enskilda kan anmäla klagomål till ombudsmännen som utreder klagomålen och beslutar om en myndighets åtgärd strider mot lag, annan författning eller annars är felaktig eller olämplig.
				2. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med stadgan och klagomål avseende stadgan som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja	-	I rutinen för rapportering till övervakningskommittén anges att förvaltande myndighet minst årligen ska rapportera fall där förvaltande myndighet i sina kontroller av insatser och projekt upptäckt brott mot stadgan samt klagomål avseende stadgan som inkommit till justitieombudsmannen, justitiekanslern eller annan ombudsman och som förvaltande myndighet ombetts yttra sig över. I rapporteringen ska förvaltande myndighet ange hur många fall av brott mot stadgan som har identifierats, hur många granskningsförfaranden som inletts av ombudsmännen samt status på dessa,

Nödväntigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							vilka rättigheter som påverkats, vilka åtgärder som vidtagits för att korrigera bristerna samt vilka åtgärder som vidtagits för att undvika liknande brister i framtiden.
4. Genomförande och tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG			Ja	<p>En nationell ram för att säkerställa genomförande av konventionen finns och omfattar följande:</p> <p>1. Syften med mätbara mål, datainsamling och övervakningsmekanismer.</p>	Ja	<p>Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021 – 2031 (dnr. S2021/06595):</p> <p>Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken (prop. 2016/17:188)</p> <p>Regeringsbeslut 2019-05-09 S2019/02245/FST)</p> <p>Diskrimineringslagen (2008:567)</p> <p>Lag (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter,</p> <p>Förordning (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet</p>	<p>Sverige har ett nationellt mål för funktionshinderspolitiken med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt. Sverige har år 2008 ratificerat konventionen och dess fakultativa protokoll. En ny strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken har beslutats i september 2021. Strategin som sträcker sig från 2021–2031 innebär att 28 myndigheter får ett uppföljningsansvar inom sina respektive ansvarsområden.</p> <p>Myndigheterna redovisar årligen till regeringen. Diskrimineringslagen (2008:567) förbjuder diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn.</p> <p>Myndigheten för delaktighet (MFD) ansvarar för övergripande uppföljning och analys av funktionshinderpolitiken.</p> <p>Riksdagen har antagit lagen (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter. Institutet ska främja säkerställandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige och startar sin verksamhet 1.1.2022.</p>
				2. Arrangemang för att	Ja	Förordning (2014:134) med instruktion	FN-konventionen om rättigheter för

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				säkerställa att politik, lagstiftning och standarder avseende tillgänglighet verkligen kommer till uttryck i förberedelserna och genomförandet av programmen.		för Myndigheten för delaktighet https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2014134-med-instruktion-for_sfs-2014-134	<p>personer med funktionsnedsättning trädde i kraft 2009 i Sverige. Det innebär att Sverige har åtagit sig att förverkliga konventionen och dess bestämmelser i sin helhet.</p> <p>Myndigheten för delaktighet har i uppdrag att verka för full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och för jämlikhet i levnadsvillkor. Myndigheten följer även upp, utvärderar och analyserar insatser från statliga myndigheter, kommuner, regioner och andra aktörer i förhållande till de nationella funktionshinderspolitiska målen.</p> <p>Förvaltande myndighet säkerställer att lagstiftning och tillgänglighetspolicys beaktats under utarbetandet och genomförandet av programmen.</p> <p>Lagstiftning och tillgänglighetspolicys används i planering, genomförande, övervakning och utvärdering av insatser på nationell och regional nivå, men även på projektnivå.</p> <p>Interna handledningar/handböcker och utbildningsinsatser säkerställer förvaltande myndighets kompetens.</p>
				3. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer	Ja	-	Den förvaltande myndigheten kommer under en särskild punkt på dagordningen vid övervakningskommitténs möten minste en gång per år att rapportera

Nödvärdigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och klagomål avseende konventionen som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.			eventuella fall av bristande överensstämmelse med FN-konventionen. Brister som i så fall har konstaterats vid kontroller på plats eller annan granskning av beviljade insatser. Förvaltande myndighet rapporterar även klagomål avseende konventionen som tagits upp av Justitieombudsmannen eller Justitiekanslern och där förvaltande myndighet ombetts yttra sig
1.1 God styrning av den nationella eller regionala strategin för smart specialisering	Eruf	RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap	Ja	Strategier för smart specialisering ska stödjas av följande åtgärder: 1. Aktuell analys av utmaningarna för innovationsspridning och digitalisering.	Ja	Analysen: http://www.rufs.se/publikationer/2019/tillverkningsindustrin/ http://www.rufs.se/publikationer/20212/fordonsindustrins-framtida-behov/ http://www.rufs.se/publikationer/20212/autotech---ett-vaxande-styrkeomrade/	Ny teknik skapar behov av nya samarbetsformer på SMF-nivå inom nya ekosystem och affärsmodeller. Integrering av digitalisering och AI ökar vilket skapar nya utmaningar och möjligheter. Det behövs kompetenshöjande insatser för att utveckla ny teknik, t ex avseende uppkoppling och automation med datahantering och nya tjänster. S3 har fokus på att innovationsföretag, särskilt i tidig fas, ska tillgodogöra sig ny kunskap, implementera och kommersialisera innovationer samt växa. En utmaning handlar om begränsade resurser bl.a. för finansiering av innovationsfrämjande aktörer, utveckling av samverkansstrukturer. Universiteten har excellent forskning, men färre incitament för samverkan med SMF. Insatserna handlar om stärkt stöd för innovationsprocesser, FoU, tvärvetenskaplig teknik- och kunskapsöverföring, kompetensförsörjning, utvecklad samverkan mellan regionens innovationsnoder, forskningsaktörer, näringsliv och offentlig sektor. Flera

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							större företag stöttar underleverantörers omställning, men många SMF saknar resurser för detta. Större företag behöver även utveckla sina samarbeten för att säkra sina kompetensbehov.
				2. Behöriga regionala eller nationella institutioner eller organ som ansvarar för förvaltningen av strategin för smart specialisering	Ja	Se Näringslivs- och tillväxtstrategin för Stockholmsregionen, inklusive bilaga. Strategin utgör en operationalisering av den regionala utvecklingsstrategin (RUFS2050) och är ett vägledande strategiskt underlag för arbetet med hållbar regional tillväxt. Det är även styrdokument för det regionala utvecklingsarbetet samt Stockholmsregionens forsknings- och innovations-strategi för smart specialisering (S3).	Region Stockholms regionledningskontor (RLK) leder arbetet med S3. Handlingsplaner med insats- och ansvarsfördelning tas fram i genomförandet. Fram till 2023 tas dessa fram inom regionalfondsprojektet React Stockholm – näringsliv och tillväxt. Parallellt etableras ett Life Science-kontor på RLK under ledning av en programkoordinator. Kontoret ska initialt fokusera på Life Science för att sedan utökas och hantera samtliga fyra inriktningsområden för S3. När det gäller kompetens, roll, mandat och beslutsprocesser säkerställs detta av regionsledningskontoret vid Region Stockholm enligt rådande arbetsordning. Då annan aktör än Region Stockholm ansvarar för genomförandet av en viss insats säkerställs ovan nämnda delar inom ramen för rådande handlingsplan. Regionens innovationsnoder spelar en viktig roll för S3 genomförande, inte minst avseende samverkan med regionens universitet och högskolor som många gånger återfinns inom noderna eller samverkar med dem. Tillväxtverket har väletablerade nätverk som erbjuder regelbundna möten och ska bistå med processtöd i arbetet med smart specialisering samt sprida kunskaper och erfarenheter.

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				3. Verktyg för övervakning och utvärdering för att mäta resultaten i förhållande till strategins mål	Ja	Se Näringslivs- och tillväxtstrategin för Stockholmsregionen, inklusive bilaga. Strategin utgör en operationalisering av den regionala utvecklingsstrategin (RUF2050) och är ett vägledande strategiskt underlag för arbetet med hållbar regional tillväxt. Det är även styrdokument för det regionala utvecklingsarbetet samt Stockholmsregionens forsknings- och innovations-strategi för smart specialisering (S3).	<p>På NUTS3-nivån genomför regionerna på egna initiativ återkommande analyser av insatserna inom S3 samt insatser för att involvera quadruple helix-aktörer. På NUTS2-nivån används programmets indikatorer för uppföljning, vilket möjliggör uppföljning av aktörer som medverkar i projekt. På NUTS2-nivån deltar bla Tillväxtverket och regionerna i den löpande uppföljningen och utvärderingen av S3-implementeringen, vilket möjliggör styrning av programmen i linje med målen i S3.</p> <p>På NUTS1-nivå genomför FM under 2022 en effektutvärdering av insatser inom TM 1 2014-2020. Målgrupper är nationella och regionala aktörer såsom Tillväxtverket, Vinnova, Regeringskansliet och regioner. Lärandet från utvärderingen ska användas för att öka kunskapen om och utveckla Eruf:s forsknings- och innovationsinsatser och utvärderingsmetoder inom området, inkl lämpliga indikatorer för nationell uppföljning och utvärdering av regionala S3. Uppdraget genomförs under perioden dec 2021 till dec 2022.</p> <p>Utvärderingsplanen för Eruf och ändringar i den godkänns av ÖK, som samlar ett brett spektrum av aktörer och löpande följer programmets implementering utifrån S3.</p>
				4. Fungerande samarbete mellan berörda parter ("entreprenörprocess").	Ja	Handlingsplaner: https://www.regionstockholm.se/globala	Stockholmsregionen har ett av Europas starkaste innovationsekosystem med framstående innovationsnoder kopplade

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>ssets/handlingsplan_ lssamverkan.pdf https://www.regionstockholm.se/globalassets/handlingsplan_halsodatafinal.pdf</p> <p>Projekt: https://www.regionstockholm.se/verksamhet/Regional-utveckling/naringsliv-och-tillvaxt/fordonsdalen/ https://www.fordonsdalen.se/</p>	<p>till regionens forskningsaktörer och universitet inom samtliga S3-områden. Ekosystemets existerande involveringsprocesser och Region Stockholms nära kontakt med regionala aktörer i både nätverk, arbetsgrupper och andra insatser spelar en viktig roll för EDP. Med start Q3 2022 via bl a möten med efterföljande workshops med framförallt regionens innovationsnoder säkerställs styrning inom ramen för handlingsplaner för EDP i linje med rådande förvaltning av S3. EDP formas således via dessa handlingsplaner inom ett etablerat och framstående ekosystem. Detta ligger även till grund för omhändertagandet och kommunikationen av EDP med därtill kopplade insatser som kommer att löpa under S3 hela implementeringsfas för samtliga S3-områden och därtill kopplade projekt som tex Fordonsdalen samt satsningar för bl a EDIH/Innovationsnoder etc. Life science arbetar idag med en handlingsplan för Life science och en för Hälsodata, ett nytt programkontor under ledning av en programkoordinator kommer också att etableras.</p>
				5. Nödvändiga åtgärder för att förbättra de nationella eller regionala forsknings- och innovationssystemen, där så är relevant.	Ja	Se Näringslivs- och tillväxtstrategin för Stockholmsregionen, inklusive bilaga. Strategin utgör en operationalisering av den regionala utvecklingsstrategin (RUF2050) och är ett vägledande strategiskt underlag för arbetet med hållbar regional tillväxt. Det är även styrdokument för det regionala utvecklingsarbetet samt	Stockholmsregionens har ett väl utvecklat forsknings- och innovationssystem. Det finns ett stort antal forsknings-, innovations- och företagsstödande aktörer av olika karaktär. Många har en ägar- eller styrgrupp bestående av aktörer från olika sektorer och en uttalad inriktning mot en viss frågeställning eller sektor.

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						Stockholmsregionens forsknings- och innovations-strategi för smart specialisering (S3).	Flera insatser är riktade mot geografiska forsknings- och innovationsmiljöer. Det finns behov av tydligare koordinering av det regionala innovationsstödjande systemet. Genom kartläggning och tydligare uppdragsbeskrivningar kommer Region Stockholm ta en tydligare roll för att identifiera, medfinansiera t.ex. in-kind och följa upp aktörer och samverkansplattformars verksamhet inom prioriterade områden. Eftersom Stockholmsregionen har begränsade utvecklingsmedel, så fyller Eruf en viktig roll för att stärka innovationssystemet. Regeringen anser att det nationella innovationssystemet behöver stärkas. Kopplingen till det regionala utvecklingsarbetet, innefattande bl.a. strategier för smart specialisering samt att utveckla samordningen mellan den nationella och den regionala nivån är då viktig.
			Ja	6. Där så är relevant, åtgärder för att stödja industriell omvandling.	Ja	https://www.fordonsdalen.se/ https://sscp.se/ https://sscp.se/forforetag/supr-nationell-nod-for-hallbar-produktion/ https://www.regionstockholm.se/verksamhet/Regional-utveckling/arbetsmarknad-och-kompetensforsorjning/pilotprojekt-teknikcollege/ https://www.regionstockholm.se/verksamhet/Regional-utveckling/arbetsmarknad-och-kompetensforsorjning/kompetensarena-stockholm/	<p>Industriell omställning genom hållbar produktion är ett prioriterat område för S3 och flera av länets innovationsnoder, inte minst Södertälje Science Park med SuPr, den nationella noden för hållbar produktion som samlar industri, akademi och offentliga aktörer. Fordonsdalen har flera samarbetsprojekt där Region Stockholm, KTH, FKG, Kista Science City, Södertälje Science Park ingår. Samtliga delfinansierade av Eruf med syfte att bl a stärka den regionala fordonsindustrins konkurrenskraft i omställningen till ett hållbart transportsystem. Fordonsindustrin behöver förhålla sig</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						https://www.nykvarn.se/byggaboochmiljo/projektikommunen/testcenterforfordonvidstockholmsydmorby.4.182db3251648849a0f05127.html	till nya, mer komplexa system som kräver en tydlig kompetensförskjutning på flera nivåer. Fordonsdalen driver insatser för kompetensomställning, demonstrationsmiljöer och samarbete, bl a rymmer en Forskarskola med t ex doktorander som ”Transformation Agents”. För bredare kompetensinsatser i industrin finns Teknikcollege och KAS, se länkar. Andra initiativ i länet är t ex testbädden SEEL som etableras 2023, se länk. En viktig del till fortsatt industriell omvandling och nästa generations hållbara innovationer för elbilar, lastbilar, bussar etc samt batteriutveckling.
			Ja	7. Åtgärder för att stärka samarbetet med partner utanför en viss medlemsstat på prioriterade områden som stöds av strategin för smart specialisering.	Ja	Se även följande rapporter för både omfattningen på Stockholmsregionens globala kontaktytor och pågående insatser i regionen och inom berörda industrier/branscher. http://www.rufs.se/publikationer/2020/detglobalastockholm	Stockholmsregionen har omfattande internationella samarbeten med aktörer inom alla prioriterade områden för S3, vilket inkluderar länets innovationsnoder kopplade till prioriterade områden för S3 samt övriga delar av det företags- och innovationsfrämjande systemet med därtill knutna SMF. Region Stockholm har också pågående internationella samarbeten, men kommer också som ansvarig regional aktör för förvaltningen av S3 att ta en utvecklande roll i detta. Det kommer t ex att ske genom nya internationella insatser via innovationsnoderna och på egen hand, Horizon Europe, S3-plattformarna och Vanguardinitiativet är ex på detta. Dessutom genom t ex projektet React Stockholm – näringsliv och tillväxt där det återfinns kontaktskapande resor till både regioner med matchande S3-

Nödväntigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							områden som till Bryssel. Detta för att skapa nya kontakter, matchningar och kunskapsutbyten för S3 och internationellt samarbete. Inom Fordonsdalen sker dessutom nära samarbete med tung världsledande industri som verkar på en global marknad. Detta är exempel på initiativ för att identifiera partners för nya internationella samarbeten med regionala aktörer i Stockholmregionen.
2.6 Uppdaterad planering för avfallshantering	Eruf	RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Ja	En eller flera avfallsplan(er) i enlighet med artikel 28 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG har införts, de omfattar hela medlemsstatens territorium och inkluderar följande: 1. En analys av den nuvarande situationen när det gäller avfallshantering i det berörda geografiska området, inbegripet avfallens typ, mängd och källa, och en utvärdering av den framtida utveckling med hänsyn till de förväntade effekterna av åtgärderna som anges i de avfallsförebyggande program som utarbetas i enlighet med artikel 29 i direktiv 2008/98/EG.	Ja	Kriterium 1 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program	Kriterium 1 - Motivering: En beskrivning av Sveriges avfallsmängder, typ och ursprung inklusive import och export finns under kapitel 6 Avfallsmängder i Sverige. I kapitel 12 görs en bedömning av hur framtida avfallsflöden kan komma att utvecklas fram till 2035. I kapitel 10 beskrivs de avfallsförebyggande styrmedel och åtgärder som beslutats nationellt och hur de bidrar till avfallsförebyggandet. I bilaga 3 beskrivs de nationella åtgärder som finns kopplade till exemplen på åtgärder i bilaga IV Exempel på avfallsförebyggande åtgärder enligt artikel 29. Nytt är att bidragen från avfallsförebyggande åtgärder som finns i den nya bilagan Bilaga IVa Exempel på ekonomiska styrmedel och andra åtgärder för att ge incitament till tillämpningen av den avfallshierarki som avses i artikel 4.3 ska beskrivas. En ny bilaga Bilaga 4 Åtgärder kopplade till avfallsdirektivets bilaga IVa och artikel 9.1 (a-m) har tagits fram där de svenska åtgärderna för att förebygga

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							avfallsgenerering beskrivs kopplat till åtgärderna enligt artikel 9.1. I bilagan beskrivs även åtgärdernas förväntade bidrag till avfallsförebyggande
				2. En bedömning av befintliga system för insamling av avfall, inbegripet den materiella och territoriella täckningen av separat insamling och åtgärder för att förbättra deras funktion, samt behovet av nya insamlingssystem.	Ja	Kriterium 2 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan)	Kriterium 2 - Motivering: I kapitel 4 Lagstiftning beskrivs det svenska avfallsregelverket som har betydelse för insamling, transport och behandling av avfall. I kapitel 5 Aktörer inom avfallssektorn beskrivs befintliga system för insamling av avfall. I kapitel 8 Behandling av avfall beskrivs avfallsbehandlingen i Sverige utifrån avfallshierarkin.
				3. En bedömning av investeringsgapet som motiverar behovet av att lägga ned befintliga avfallsanläggningar samt behovet av ytterligare eller uppgraderad avfallsinfrastruktur, med uppgifter om tillgängliga inkomstkällor för att täcka drifts- och underhållskostnaderna.	Ja	Kriterium 3 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan) Bilaga 6 som kompletterar planen (daterad 25.3.2022)	Kriterium 3 - Motivering: I kapitel 5 Aktörer inom avfallssektorn beskrivs olika aktörer inom avfallssektorn och deras ansvarsfördelningen. Där beskrivs även kommunernas avfallsavgift och för hantering av kommunalt avfall. I kapitel 8 Behandling av avfall finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingar. Uppgifter om bland annat kommunernas avfallsavgift och finansiering av avfallshantering har utvecklats i kapitel 5. Bilaga 6 innehåller kompletteringar till den nationella avfallsplanen med information om nuvarande och framtida avfallsbehandlingskapaciteter, lokaliseringsprinciper, finansieringsmöjligheter och behov.

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				4. Information om kriterierna för hur placeringen av framtida anläggningar ska fastställas och om kapaciteten för framtida anläggningar för avfallsbehandling.	Ja	Kriterium 4 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan) Bilaga 6 som kompletterar planen (daterad 25.3.2022)	Kriterium 4 - Motivering: I kapitel 8 Behandling av avfall finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingar. En lista med samtliga avfallsbehandlingsanläggningar och deras geografisk placering finns i bilaga 2 Avfallsbehandlingsanläggningar. Bilaga 6 innehåller kompletteringar till den nationella avfallsplanen med information om nuvarande och framtida avfallsbehandlingskapaciteter, lokaliseringsprinciper, finansieringsmöjligheter och behov.

5. Programmyndigheter

Referens: artiklarna 22.3 k, 71 och 84 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13: Programmyndigheter

Programmyndigheter	Institutionens namn	Kontaktens namn	Befattning	E-postadress
Förvaltande myndighet	Tillväxtverket	Generaldirektör		tillvaxtverket@tillvaxtverket.se
Revisionsmyndighet	Ekonomistyrningsverket	Chef för avdelningen för EU-revision		registrator@esv.se
Organ som tar emot betalningar från kommissionen	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören		riksgalden@riksgalden.se
Organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören		riksgalden@riksgalden.se

Fördelningen av ersatta belopp för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om fler organ identifieras som ska ta emot betalningar från kommissionen

Referens: artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13 A: Den andel av de procentsatser som anges i artikel 36.5 b i förordningen om gemensamma bestämmelser som ersätts till de organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser (i procentenheter)

6. Partnerskap

Referens: artikel 22.3 h i förordningen om gemensamma bestämmelser

Framtagandet av programmet har skett i bred dialog med olika aktörsgupper genom avstämningar i en rad befintliga samverkansstrukturer i Stockholmsregionen. I det samlade arbetet har strategiskt viktiga samhällsutmaningar med tydliga behovsägare identifierats. Dessa utmaningar har relaterats till regionala styrkeområden inom akademi, näringsliv och offentlig sektor för att möjliggöra steg mot ett hållbart och väl förankrat programförslag i bred partnerskap. En viktig utgångspunkt i arbetet har varit Stockholmsregionens breda och konkurrenskraftiga näringsliv med tydliga styrkeområden som Life Science, IKT och Tech, specialiserad industriell tillverkning, miljö- och materialteknik etc. De regionala styrkeområdena har dessutom i flera fall tydlig förankring i olika regionala forsknings- och innovationsmiljöer. Med detta som grund har breda regionala förankringsprocesser genomförts i syfte att etablera partnerskap inför både framtagandet av programmet som dess genomförande.

Framtagandet av programmet har letts av Region Stockholm med stöd av en regional programmeringsgrupp bestående av representanter från Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms stad och Storsthlm (samverkansorganisation för kommunerna i Stockholms län) samt Tillväxtverket. Programmeringsgruppen har haft regelbundna möten under processen, medverkat vid ett stort antal regionala förankringsaktiviteter och fått möjlighet att bistå Region Stockholm i framskrivningen av programförslaget. Gruppen har även bidragit med spridning av inbjudningar till relevanta personer och sakområdesexperter inom respektive organisation.

Under maj-juni 2020 arrangerades åtta regionala seminarier, med utgångspunkt i relevanta teman och regionala styrkeområden i linje med kommissions önskemål om smart specialisering:

- Life Science
- Hållbar stadsutveckling
- SME konkurrenskraft och tillväxt
- Besöksnäringen
- Kompetensförsörjning inom smart specialisering
- Industriell omställning
- Grön omställning
- Digitalisering

Vid dessa möten medverkade ca 120 personer från ett 60-tal olika organisationer från forsknings- och innovationsfrämjande systemet, näringslivet, kultursektorn och de kreativa näringarna, akademien, och den civila sektorns organisationer m fl. Programmeringsarbetet har även förankrats med framtagandet av Stockholmsregionens Näringslivs- och tillväxtstrategi, i vilken även Forsknings- och innovationsstrategin för smart specialisering ingår. Programmeringsarbetets förutsättningar och genomförande har även kommunicerats med följande regionala samverkansstrukturer:

- Stockholmsregionens exportsamarbete STHLM Global
- Strukturfondspartnerskap i Stockholm
- Ledningsgrupp för regional utveckling, Region Stockholm
- Beredningen för regional attraktionskraft, Region Stockholm
- Tillväxt- och regionplanenämnden Region Stockholm (politiskt forum)

Programförslaget gick ut på remiss under perioden 26/8 – 9/10 2020 där synpunkter inhämtades från ett

70-tal organisationer (kommuner, myndigheter, regionala innovations- och näringslivsfrämjare, fackförbund, universitet och högskolor, civila sektorns organisationer m fl). Under remissperioden (26/8–9/10 2020) arrangerades tre remissmöten, med fokus på kommuner, myndigheter respektive innovations- och näringslivsfrämjare m.fl. och ca 50 personer anmälde sitt deltagande.

Programförslagets remissversion presenterades även för samtal i följande samverkansstrukturer under 2020:

- Storsthms kommundirektörmöte
- Styrgrupp för arbetet med framskrivning av en regional Näringslivs- och tillväxtstrategi, inklusive forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering
- Strukturfondspartnerskapet arbetsgrupp

Under programmeringsprocessen har dialoger även förts med representanter för Stockholmsregionens Interreg program Central Baltic och ansvarig för framskrivning av handlingsplan för det kommande socialfondsprogrammet ESF+ samt det nationella regionalfondsprogrammet. Programmeringsansvariga vid Region Stockholm har medverkat vid möten för erfarenhetsutbyten som arrangerats av Näringsdepartementet, liksom i de stödande aktiviteter som arrangerats av Tillväxtverket.

Det pågår ett antal projekt i länet som finansieras eller delfinansieras av EU, dessa projekt riktas mot insatser under såväl politiskt mål 1 och 2, vilket ger extra kraft till kommande insatser under Eruf.

Vidare har följande underlag använts i programmeringsarbetet: Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen som även innefattar Stockholmsregionens forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering, 2020. Nulägesanalys för näringsliv och tillväxt i Stockholmsregionen, 2020. Det globala Stockholm – En kartläggning av multinationella företag med huvudkontor i Norden och Stockholmsregionen, 2020. Export och globala värdekedjor, 2020. Tillverkningsindustrin i Stockholms län, 2019.

Kulturstrategi för Stockholmsregionen, Agenda 2030, Forsknings- och utvecklingsstrategi för Region Stockholm 2020-2024, Life Science-strategi för Stockholmsregionen, Innovationsstrategi för Region Stockholm, Livsmedelsstrategi för Stockholmsregionen, Ett jämställt Stockholm – Länsstrategi för jämställdhetsintegrering 2021-2026, Strategisk inriktning för hållbar tillväxt och attraktionskraft i Stockholms län 2025+, Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen, Godsstrategi för Stockholmsregionen, Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen, Länsplan för regional transportinfrastruktur 2018-2029, ÖMS 2050, Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen, Policy Folkhälsa 2017-2021, Policy hållbarhet, Framtidens hälso- och sjukvård 2025, En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2014-2020, Sveriges export- och investeringsstrategi, Operativa regionalfondsprogrammet Stockholms län 2014-2020 .

Även i genomförandet av programmet, inklusive övervakning och utvärdering, kommer partnerskapsprincipen att vara viktig genom bland annat övervakningskommittén och strukturfondspartnerskapet.

Övervakningskommittén

Medlemsstaten ska inrätta en övervakningskommitté för att övervaka genomförandet av programmet. Övervakningskommitténs sammansättning och uppgifter framgår av förordningen om gemensamma bestämmelser. För de åtta regionala programmen och det nationella regionalfondsprogrammet inrättas en gemensam övervakningskommitté med representanter för berörda aktörer i enlighet med förordningen. Regeringen återkommer i särskild ordning vad gäller kommitténs sammansättning och arbetsätt. I tillsättandet och genomförandet av arbetet i övervakningskommittén kommer partnerskapsprincipen att beaktas.

Strukturfondspartnerskapen

Inom ramen för svensk förvaltning av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+ ska strukturfondspartnerskap bildas inom varje geografiskt område för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande regional handlingsplan för

Europeiska Socialfonden+. Strukturfondspartnerskapet ska prioritera mellan av förvaltande myndighet godkända ansökningar. I enlighet med lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap ska ett strukturfondspartnerskap vara sammansatt av förtroendevalda representanter för kommuner och regioner i berörda län samt Sametinget (i vissa fall), företrädare för arbetsmarknadens organisationer, berörda intresseorganisationer, föreningar, och företrädare för de myndigheter som regeringen bestämmer. Regeringen utser ordförande för strukturfondspartnerskapet. Ordföranden utser övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet. Alternativ till det svenska systemet med regionala strukturfondspartnerskap kommer dock att utredas.

7. Kommunikation och synlighet

Referens: artikel 22.3 j i förordningen om gemensamma bestämmelser

Denna strategi kompletteras av en årlig kommunikationsplan med planerade aktiviteter och indikatorer för uppföljning. De beskrivna aktiviteterna och hur de följs upp gäller generellt för alla de åtta regionala programmen om inget annat sägs.

Programperioden 2021–2027 kommunicerar förvaltande myndighet ett smartare, grönare och mer sammanlänkat Europa.

Vi följer upp, utvärderar och berättar om projektens resultat genom indelningen miljö, klimat, kompetensförsörjning, forskning och innovation, företag och näringsliv, transporter och resande samt digitalisering och bredband. Indelningen finns bland annat på webben och i lägesrapporter och med den renodlar vi kommunikationen om fonden.

Mål och indikatorer för utvärdering

Programmets målvärden följs upp kontinuerligt och rapporteras en gång per år till ÖK. Baseline= BL, målvärde= MV, aktivitetsindikator= AI, resultatindikator= RI

- 1. Öka kännedomen om programmets mål och resultat genom att transparent kommunicera nyttan med investeringarna på lokal, regional och nationell nivå. Belyst både genom nyttan för utvecklingen liksom för människorna som bor där.**

Kanaler: Resultatsidor på programspecifik och fondgemensam webb. Resultatfilmer och inlägg i sociala kanaler, nyhetsbrev, media och event. Stöd till projekten i att producera och kommunicera resultat. Insatser av strategisk betydelse får extra stöd.

AI: Sidvisningar resultatartiklar (BL: 4 artiklar med minst 100 visningar, MV: 10 artiklar minst 120 visningar).

RI: Exponering i sociala kanaler (BL: 3000/inlägg, MV: 4000). Engagemang i sociala kanaler per inlägg och program (BL: 3,4 %, MV: >4 %) Genomslag i media: (MV: 10 artiklar/ år).

Målgrupp: Allmänheten, media, opinionsbildare, potentiella projektägare.

2. Öka kunskap hos potentiella stödmottagare om finansieringsmöjligheterna

Kanal: Inlägg om utlysningar i sociala kanaler. Information på programspecifik och fondgemensam webb. I nyhetsbrevet.

AI: Sidvisningar utlysningar (BL: 0, MV: 300 per utlysning).

RI: Engagemang i sociala kanaler (BL: 3,4 %, MV: >4 %). Exponeringar (BL: 3 000/inlägg, MV: 4 000). Prenumeranter nyhetsbrev (BL: 6 346, MV: 5 % ökning). Potentiella projektägare förstår utlysningarna (BL: 0, MV: 80 % förstår) Användarundersökning

3. Öka förmågan hos stödmottagare att genomföra projekt

Kanal: I handboken för projekt, i film om förändringsteori, i informationsmöten.

AI: Sidvisningar i handboken (BL: 0, MV: 80 000/år) och filmvisningar (BL: 0, MV: 300/år). Läsbarhetsindex på webb under 45 (BL: 12 % under 45, MV: 20 %). Intervjuer med projekten.

RI: Projektägares förmåga att genomföra projekt (BL: 0, MV: 80 % upplevd förmåga).

Målgrupper

- **Befintliga och potentiella projektägare.** De förstnämnda kan agera ambassadörer för programmen.
- **Allmänheten** - för att föra EU närmare folket.
- Dessa nås via **media och opinionsbildare.** Regional, nationell och fackpress kan sprida projektexempel, gärna de av strategisk betydelse, och berätta om investeringarnas strukturlpåverkan.
- **Politiker**
- **Regionerna** är en viktig partner för utvecklingsfrågor och i vidareförmedling av information.
- **Strukturfondspartnerskap**
- **Övervakningskommitté, kommissionen och förvaltande myndigheter som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser.**

Övergripande åtgärder

- Visa nyttan med investeringarna genom en resultatspridningsmodell som bygger på ett strategiskt val av resultat, till exempel portföljanalyserna. Säkerställa att insatser av strategisk betydelse kommuniceras i enlighet med regelverket.
- Inkludera bakomliggande samhällsutmaning, nyttan för samhälle och individ samt siffror och statistik i allt innehåll som skapas, oavsett kanal.
- Event under programperioden.
- Tillhandahålla stöd till projekt för att skapa och sprida resultat.
- Arbeta med övriga sju fonder som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser. Stämna av aktiviteter med nationell kommunikationssamordnare för att avgöra vägval

Kanaler

tillvaxtverket.se - den programspecifika webbsidan. Kunskap, nätverk och finansiering i fokus. Huvudsaklig informationskälla för projekt.

Fondgemensam webbportal - Information om de EU-fonder som omfattas av samma förordning.

Event och informationsmöten - Relationsbyggande.

Media - Resultat, utvärderingar och insatser av strategisk betydelse i fokus.

Sociala kanaler – I första hand Facebook, Instagram, LinkedIn. Twitter i enstaka fall. Kanalval anpassas av kommunikationsprodukt. Med integrerad kommunikation låter vi olika kanaler förstärka varandra. Kanalerna anpassas från utbud och lämplighet och kan variera över tid. En del av budgeten avsätts årligen för att marknadsföra inlägg.

Nyhetsbrev - Utlysningar, resultat, inbjudningar.

Bloggen - Tillväxtverkets arbetssätt

Budskap

“Tillsammans stärker vi hållbar regional utveckling”

Budget

Cirka 200 000 euro per år för köpta tjänster och personal för samtliga nio regionalfondsprogram inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt.

8. Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader

Referens: artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 14: Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader

Avsedd användning av artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	Ja	Nej
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionens bidrag på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser inom en prioritering i enlighet med artikel 94 i förordningen om gemensamma bestämmelser	☐	☒
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionens bidrag på grundval av finansiering utan koppling till kostnader i enlighet med artikel 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	☐	☒

Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser

A. Sammanfattning av de viktigaste delarna

Prioritering	Fond	Specifikt mål	Regionkategori	Beräknad procentandel av det totala anslaget inom prioriteringen på vilken det förenklade kostnadsalternativet kommer att tillämpas	Typ av insats som omfattas		Indikator som leder till ersättning		Måttenhet för den indikator som leder till ersättning	Typ av förenklat kostnadsalternativ (standardskala för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser)	Belopp (i euro) eller procentsats (i fråga om schablonsatser) för det förenklade kostnadsalternativet
					Kod(1)	Beskrivning	Kod(2)	Beskrivning			

(1) Detta avser koden för interventionsområdet i tabell 1 i bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser och i bilaga IV till EHFVF-förordningen.

(2) Detta avser koden för en gemensam indikator, i tillämpliga fall.

Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser

B. Uppgifter per typ av insats

C. Beräkning av standardiserade skalor för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser

1. Uppgiftskälla som använts för beräkningen av de standardiserade skalorna för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser (vem tog fram, samlade in och registrerade uppgifterna, plats för datalagring, brytdatum, validering etc.).

2. Ange varför den föreslagna metoden och beräkningen på grundval av artikel 94.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser är relevant för insatstypen.

3. Ange hur beräkningarna gjordes, särskilt eventuella antaganden i fråga om kvalitet eller kvantitet. I relevanta fall ska statistiska belägg och referensvärden användas och på begäran tillhandahållas i ett format som kommissionen kan använda.

4. Förklara hur ni har säkerställt att endast stödberättigande utgifter ingår i beräkningen av standardskalan av enhetskostnad, enhetsbelopp eller schablonsats.

5. Revisionsmyndighetens eller revisionsmyndigheternas bedömning av beräkningsmetoden, beloppen och arrangemangen för att säkerställa kontroll, insamling och lagring av uppgifter samt uppgifternas kvalitet.

Tillägg 2: Bidrag från unionen på grundval av grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna

A. Sammanfattning av de viktigaste delarna

Prioritering	Fond	Specifikt mål	Regionkategori	Belopp som omfattas av finansiering som inte är kopplad till kostnader	Typ av insats som omfattas		Villkor som ska uppfyllas/resultat som ska uppnås för att leda till ersättning från kommissionen	Indikator		Måttenhet för indikatorn på de villkor som ska uppfyllas/resultat som ska uppnås för att leda till ersättning från kommissionen	Planerad typ av ersättningsmetod som används för ersättning till bidragsmottagaren
					Kod (1)	Beskrivning		Kod (2)	Beskrivning		

(1) Detta avser koden för interventionsområdet i tabell 1 i bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser och i bilaga IV till EHFVF-förordningen.

(2) Detta avser koden för en gemensam indikator, i tillämpliga fall.

B. Uppgifter per typ av insats

Tillägg 3: Förteckning över planerade insatser av strategisk betydelse med en tidplan

Artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den digitala omvandlingen av samhället är en av de identifierade transformationer som fordras för att nå målen i Agenda 2030. Transformationen skapar både utmaningar och möjligheter och påverkar samtliga sektorer i grunden.

Digitaliseringen är ett viktigt verktyg både för konkurrenskraften och för en hållbar regional och global utveckling. Samtidigt står delar av näringslivet och offentlig sektor inför utmaningar i att använda den nya tekniken.

För att öka det regionala näringslivets och offentlig sektors förmåga att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter ska Eruf möjliggöra synergier med programmet för ett digitalt Europa och utveckla Europeiska digitala innovationshubbar samt digitala innovationshubbar. För att öka digitaliseringstakten ska programmet också kunna bidra med spets, expertis, forskning, nätverk och testmiljöer.

Programmet för Stockholm planerar därför följande insatser av strategisk betydelse;

- Utveckla EDIH och/eller digitala innovationshubbar genom finansiering via Eruf

Dessa anses vara strategiska ur ett regionalt, nationellt och europeiskt perspektiv.

Preliminär tidplan: Beslut inom specifikt mål 1.2 planeras under 2022. Genomförandet planeras till 2022–2027.

Den totala budgeten för specifikt mål 1.2 är preliminärt ca 1,6 miljoner euro i Eruf-medel exklusive tekniskt stöd. Delar av denna budget planeras användas till att utveckla EDIH och/eller digitala innovationshubbar.

DOKUMENT

Dokumentrubrik	Dokumenttyp	Datum för dokumentet	Lokal referens	Kommissionens referensnummer	Dokumentation	Skickat den	Skickat av
Beskrivning av hur horisontella/övergripande principer (art. 9 CPR) hanteras i förberedelser, genomförande, uppföljning, rapportering och utvärdering av program	Kompletterande information	2022-apr-28		Ares(2022)5316048	Beskrivning av hur horisontella/övergripande principer (art. 9 CPR) hanteras i förberedelser, genomförande, uppföljning, rapportering och utvärdering av program	2022-jul-22	Moberg, Mattias
Programme snapshot 2021SE16RFPR005 1.1	Dataöversikt innan du skickar	2022-jul-21		Ares(2022)5316048	Programme_snapshot_2021SE16RFPR005_1.1_en.pdf Programme_snapshot_2021SE16RFPR005_1.1_sv_en.pdf Programme_snapshot_2021SE16RFPR005_1.1_sv.pdf	2022-jul-22	Moberg, Mattias